RAZAR
28 AĞUSTOS 1932
7 inci sene No. 2352
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Talimatname de Dün Alâkadarlara Tebliğ Edildi

Piyasadaki tereddüt ve endişenin sebepleri nedir?

Emniyet telkin etmek için iktısadî politikada istikrar olduğu anlatılmalıdır

Memleketçe, iktısadî hayat üzerinde en çok hassas bulunacağımız bir andeyiz. Böyle zamanda en fena şey, tereddüt ve müphemiyettir, içinde yaşadığımız ahval ve şeraite vukufsuzluktur, azimet noktasile hareket istikametini bilmemektir, hasılı devletin iktısadî politikası hakkında müteredd it olmaktır.

Sebepleri, âmilleri, mes'ulleri bir tarafa bırakıyoruz; fakat şu muhakkak ki, piyasamızda tereddüt, endişe ve yarına karşı emniyetsizlik ifade eden bir haleti ruhiye vardır. Bu haleti ruhiyeyi doğuran âmiller, acaba hakikatlere mi, yoksa evhama mı istinat ediyor?

Piyasa ile, iş hayatile az çok alâkadar olanlara vaziyeti sorarsanız, hemen hepsi fikirlerini ve endişelerini, aşağı yukarı, şöylece anlatırlar:

"Işlerin gidişi emniyet vermiyor. Umumî buhran fiatları alt üst etmişti. Bir çok tedbirler aldık. Fakat nisbî istikrar henüz teessüs etmedi. Kanunlarımızda istikrar olmadığı fikri yalnız ecnebilerde değil, memleket çocuklarında da hâsıl olmuştur. Bunun için işlere ve teşebbüslere inanarak giremiyoruz. Bugün verilen bir muafiyet yarın kaldırılıyor. Bu yüzden bir müteşebbis hiç olmazsa üç beş seneye şamil olmak üzere bir iş proğramı yapamıyor. Halbuki sınaî teşebbüslerin müsbet netice vermeleri için beş on senelik normal, müstakar zaman ve mesai ister. Bu gidiş, devletin iktısadî politikası hakkında türlü türlü ihtimallere yol açıyor. Devletleştirmenin hududu ne olacak, devlet neleri yapacak, neleri efradın elinde bırakacak. Bunu bilen yoktur. Kontenjantman sistemi dahilî sanayi için ümit ve imkân kapılarını açmıştı. Son kararname ve son tadilât; bu ümit ve imkânları yarı yarıya kapamıştır. Teşviki sanayi kanunu, dahilî sanayimize kuvvetli bir mesnet olmak vaziyetinden çıkabilir. Vaziyetteki müphemiyet ve tereddütten korkanlar, sermayelerini korumak çarelerini arayorlar. Istanbulda ihtiyaçtan fazla apartıman inşasına kalkanlar, bunu mutlaka kârlı bir iş diye yapmıyorlar. Çoğunun ana maksadı paralarını, kâr getirmese bile, maddî bir kıymete bağlamaktır ilh...."

Maatteesüf ekseriyetin bu tarzda düşündüğü umumî vaziyetimizi bu suretle gördüğü açık bir hakikattir. Aleyhimizde bile olsa, her hakikati açık söylemekte, açık görmekten çekinmemekte daima faide vardır. Efkârı umumiyede yaşayan bir kanaat ve hakikati olduğu gibi öğrenmek ne kadar lâzımsa ayni mevzua temas eden mühim başka bir hakikati de öylece bilmek o kadar lâzım ve zarurîdir.

Ikinci hakikat te şudur: Bundan bir kaç gün evvel devletin en büyük şeflerinden, kendi kulağımla şu sözleri işittim:

"Devletçiliğimizi geniş bir manada almak doğru değildir. Biz, sadece efradın başaramıyacağı işleri devlete yaptırmak taraftarıyız. Dahilî sanayiimizi himaye ve inkişaf ettirmek esaslı bir şıarımızdır. Memleketteki teşebbüs, sermaye ve ihtisas kabiliyetlerinden mutlaka istifade edeceğiz. Ortada bunun aksini gösterecek hâdiseler oluyorsa, dikkatsizlikten, bilmemezlikten geliyor. Memleketin iktısadî rejimini değiştirmek hiç birimizin aklından geçmez. Böyle bir ihtimali varit görenler, bir an evvel fikirlerini değiştirsinler.."

İdare edenlerle idare edilenlerin görüşleri ve düşünüşleri arasında bu kadar aykırılık olursa umumî vaziyet etrafında toplanan endişe ve tereddütlere hak vermek icap ediyor. Hayat işlerinde, iktısadî hayatta vuzuh kadar müessir bir kuvvet olmaz. Ortada eksik olan, demek ki; vuzuhtur. Eğer efkârı umumiye için karanlık olan noktaları bir an evvel aydınlatmak memleket hesabına bir kuvvet olacaksa niçin bunu yapamıyoruz?

Iktısadî hayatımızı kaplayan bu tereddüt havasının, böylece devamı, şüphe yok ki, yeni zararlara meydan açar. Sermaye ve sermayedarlar çok korkak, çok örkek olurlar. Iş ve teşebbüs sahasından kaçan paralar, mutlaka memleketin zararınadır. Işsizleri azaltacak, halkın tediye kabiliyetini arttıracak teşebbüslerden en ziyade devlet hazinesi istifade eder. Bence günün en mühim ve müstacel meselelerinden biri de efkârı umumiyede kanaat haline gelen bu haleti ruhiyeyi izahlarla, temaslarla, misallerle bir an evvel düzeltmektir.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Müessif Bir irtihal

Mülga ayan reisi Rifat B. vefat etti

Teessürle haber aldığımıza göre, Mülga ayan reisi ve esbak Maliye Nazırı Rifat Bey evvelki gece irtihal etmiştir. Rifat Bey Anadolu Ajansı umumî müdürü Muvaffak ve Hariciye müsteşarı Numan Beylerin pederi idi. Merhumun kederdide ailesine Muvaffak, Numan Beylere taziyetlerimizi beyan eyleriz.

ISTANBUL, 27. A. A. — Mülga Ayan Meclisi Reisi ve esbak Maliye Nazırı Rifat Beyefendi uzun bir hastalıktan sonra bu gece irtihal etmiştir.

Merhum en eski Türk hanedanlarından olan Menemenci oğlu ailesinin reisi ve Ajans Müdiri Umumisi Muvaffak ve Hariciye Müsteşarı Numan Beyefendilerin pederi idi.

Daha 20 yaşında iken hürriyet mücadelelerine atılmış, büyük vatanperver Namık Kemal'e intisap ederek onunla birlikte çalışmış ve daha sonra ona damat olmuştur.

Memleketimizin en muktedir ve namuslu maliyecilerinden olmakla maruftu.

Meşrutiyeti müteakip bir kaç defa Maliye Nezaretini idare etmiş ve bilâhare Ayan Riyasetine tayin olunmuştu.

Bütün hayatı pırlanta gibi temiz geçen merhum, 76 yaşında idi.

Ajans bu hazin vesile ile gerek kendi Müdiri umumisine, gerek Numan Beyefendiye ve gerek merhumun bütün kederdide ailesine taziyetlerini arzeder.

Cenaze bugünkü pazar günü Kalamış iskelesi karşısındaki ikametgâhından saat 11 de kaldırılarak Karacaahmet'teki aile kabristanına defnedilecektir.

İktısat vekili vaziyeti sarahatle anlattı

On milyon liralık maddei iptidaiye fabrikalara yetişir

Vekil Bey dün Avrupaya gitti

İktısat vekili Mustafa Şeref B. dün Tokatliyanda bir çok zevatın ziyaretlerini kabul ve bu meyanda Avusturya maslahatgüzarı M. Bisehof, Isveç sefiri ve Fenerler idaresi müdürü Connandant La Ferriére ile afyon ve Manifatura tüccarından bir heyet vekil beyi ziyaret ederek bazı temennilerde bulunmuşlardır. Manifaturacılar heyeti; Ahmet Atâ, Apdülkadir, Haddat müessesesinden İsmail Hakkı, beylerden mürekkeptir. Manifaturacıların temennileri şudur:

Manifaturacılar son kontenjan listesinin neşrinden evvel, bir kısmın parasını peşin vermek suretile Avrupaya bazı eşya sipariş etmişlerdir. Bu mallara mukabil verilen senetlerin vadesi de yakında gelecektir. Sipariş edilen malların bir kısmı da gümrüğe gelmiştir. Son kontenjan listesinde manifatura idhali takasa tabi tutulduğundan yeni kontenjanda manifatura yoktur. Halbuki manifatura tüccarı ihracat ile meşgul olmadıklarından, sipariş ettikleri malları id hal edebilmek müsaadesini istihsal edemedikleri takdirde, gümr-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dün yeni kararnamenin tatbikatı etrafında izahat veren İktısat vekili Mustafa Şeref Bey

Yeni talimatnamede ne kayıtlar var?

Oda idare heyeti ve ihracatı tesbit komisyonları hemen her gün içtima edecekler

Talimatnameyi Aynen Dercediyoruz

Ticaret odası birinci reisi Nemlizade Mitat Bey

Yeni kontenjan kararnamesinin talimatnamesi dün alâkadar makamata tebliğ edilmiştir. Talimatname çok mühim mevaddı ihtiva etmektedir. Yeni talimatname bilhassa ticaret odalarına ve Oda riyasetine mühim vezaif tahmil etmektedir. Talimatnameye nazaran, son kontenjan kararnamesi ile ilga edilen A. B. C. E. F. H. Z. listelerine dahil eşyadan 1 Eylûlden evvel gümrüklere gelmiş olanlar veya bu tarihten evvel sipariş edilenlerin Eylûl zarfında ithaline müsaade edilmiştir

Bu hakkı haiz olanlar mukavele veya sipariş mektubile ve bütün vesaikle kendi imzalarını taşıyan bir istida ile mahalli Ticaret ve sanayi odası riyasetine müracaat edeceklerdir. Bu müracatlar tarih ve numara sırasile bir teftere kaydedilecektir. Oda riyaseti istidayi tevdi edildiği günün ertesi güne kadar Oda idare heyetlerine tevdi edecek ve Oda ida-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Zafer bayramı günü açılacak kitap sergisinin paviyonları yapılıyor (Tafsilatı iç sahifemizde)

Gazi Hz.

Reisicümhur Hz. dün kaplıcadaki daire lerinde meşgul olmuşlardır.

Meclis reisimiz Dün geldi

Dairei intihabiyelerinden memnunen avdet ediyorlar..

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Pş. Hz. dün sabah bir müddettenberi bulunduğu dairei intihabiyesi olan Balıkesirden avdet etmiştir. Reis Pş. Hz. gelirken Bandırma'da bir gece kalmış, oradan Erdek'e gitmiş ve tekrar Bandırma'ya avdetle Gül Nihal vapuru ile şehrimize gelmiştir. Pş. Hz. erkânı mahalliye ve şehrimizde bulunan meb'uslar tarafından karşılanmış vapurdan çıkarak doğruca Dolmabahçe Sarayındaki diarei mahsusalarını teşrif etmişlerdir.

Meclis Reisimiz, sarayda bir muharririmizi kabul ederek Balıkesir seyahatlerine âit intibalarını şu suretle izah buyurmuşlardır:

— " Balıkesir'de bir kaç gün kaldım, civar kasaba ve kazalardan gelen bazı zevatla görüştüm. Her tarafta olduğu gibi, orada da iktisadî vaziyette bir az sıkıntı varsa da, bu, öyle çok ehemmiyetli bir buhran halinde değildir. Hatta, geçen sene vaziyetleri bozulmuş olan bazı tacirlerin bu sene vaziyetlerini islâh etmiş bulunduklarını gördüm.

Mahsul vaziyeti de, geçen seneye nisbeten çok eyidir. Bilhassa, zeytin mahsulü geçen senekinin bir kaç misli fazladır.

Umumi olarak diyebilirim ki, geçen seneye nisbeten her noktai nazardan terakki husule gelmiştir. Balıkesir - Kütahya şimendiferinin yapılması, Balıkesir Vilâyetini, daha ziyade inkişaf ettirmektedir. Bütün Vilâyet dahilinde gerek hükûmet ve gerek halkta büyük bir gayret ve faaliyet mevcuttur. Maarif hareketlerini de pek canlı buldum. Bilhassa yeni sistemde yapılan Muallim mektebi binası, memleketin çok mühim irfan ihtiyacını temin edecek bir kıymettedir."

Kâzım Pş. Hz. bir iki güne kadar Yalovaya gidip avdet edeceğini, Meclisin içtimaı için henüz zaman bulunduğunu ilâve etmişlerdir.

Kış yaman Olacak!

Diyenlere inanmayınız. Fatin Bey böyle söylüyor

Henüz yaz ortasında sayılırız. Buram buram ter döktüğümüz bu ağustos sıcaklarında ortada bir takım soğuk şayialar dolaşıyor:

— Bu sene kış şiddetli olacakmış...

Kışın şiddetli olacağı, ne vasıta ile ve nasıl bilinir? demeyiniz. Bizde mevsim yemişlerinden bile dört beş ay sonra girecek kış hak-

FATİN B.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

" Akşam „ ın Dürüstlüğü

Akşam gazetesi dün bize cevap vermeğe kalkarak, gazetelerin intişar saatleri hakkındaki neşriyatımızın garaza müstenit olduğunu iddia ediyor ve senelerden beri kendisile uğraştığımızı yazıyor. Intişar saatleri meselesi hakkında geçen gün yazdıklarımıza ilâve edecek bir şey yoktur. Biz olanı kaydettik. "Mesele bir formaliteden ibarettir. Ve gazetelerin beyannamelerini değiştirerek istedikleri saatte çıkmalarına mâni yoktur." dedik. senelerden beri kendisile uğraşmamıza gelince; biz Akşamla meşgul değiliz. O kadar meşgul değiliz ki her gün ehemmiyetli havadislerimizi merci göstermeksizin sütunlarına nakletmesine karşı dahi lâkayıt kaldık. Yalnız dürüstlük değil, kanun bile merci gösterilmesini emrederken, Akşamın; havadislerile beslendiği sabah gazetelerine dürüstlük dersi vermeğe kalkışması gülünçtür.

Şükrü Kaya B. Anadolu seyahatinden döndü

Memleketin her tarafında bir terakki ve umran canlılığı var

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey, Zonguldaktan başlıyarak Karadeniz sahil vilâyetleri ile Erzuruma kadar bir tetkik seyahatına çıkmıştı. Şükrü Kaya Bey seyahatini ikmal ederek, dün öğleden sonra Karadeniz vapuru ile, şehrimize dönmüştür.

Vekil Beyle birlikte kendilerine refakat eden kalemi mahsus müdürü Ekrem, Hukuk müşaviri Ekrem, yüzbaşı yaverleri Arif Beyler de gelmiştir.

Şükrü Kaya Bey rıhtımda Vali ve Belediye reisi Muhiddin, muavini Ali Rıza, polis müdürü Fehmi Beylerle bir çok zevat tarafından istikbal edilmiştir.

Şükrü Kaya B. istikbale gelenlerin birer birer ellerini sıkmış ve seyahatından çok memnun döndüğünü söylemiştir. Şükrü Kaya Bey, müteakiben Muhiddin Beyle birlikte vilâyete gelerek bir müddet meşgul olmuştur.

Başvekili ziyaret

Dahiliye Vekili vilâyetten çıktıktan sonra rıhtımdan motora binerek Kadıköyündeki hanesine gitmiş, bir müddet istirahattan sonra Heybeliada'ya geçmiştir. Şükrü Kaya Bey, Heybeliadada Başvekil İsmet Paşanın biraderi Hasan Rıza Beyin köşküne giderek Paşayı ziyaret etmiştir.

Başvekil ile Dahiliye Vekilinin mülâkatı uzun sürmüş ve Şükrü Kaya Bey seyahatı hakkında izahat vermiştir.

Dahiliye vekilinin beyanatı

Vekil Bey dün bir muharririmize

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dahiliye vekili Şükrü Kaya Bey

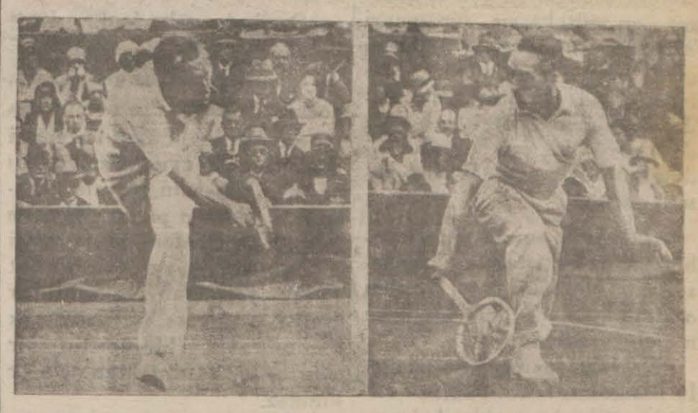

İstanbulda ilk defa Balkan şampiyonası

Üç Balkan memleketinden seçilmiş tenisçiler geleceklerdir

Memleketimizde ilk defa olmak üzere bir Balkan şampiyonası yapılıyor. Bu şampiyona da Balkan tenis şampiyonasıdır.

Musabakaları Türk atletizm federasyonunun seçtiği ve Tevfik Haccar, Suat ve E. Ohanesyon beylerden terekküp eden bir heyet ihzar etmektedir.

Bu komite bir ay evvel Balkan devletlerinin hepsine birer mektup yazarak turnuvaya iştirak etmelerini rica etmişti. Yugoslavya hariç bütün devletler esas itibarile bu daveti kabul etmişler ve Romanya ile Bulgaristan göndereceği oyuncuların isimlerini komiteye bildirmişlerdir.

Bu musabakalar bütün Balkan devletlerini çok yakından alâkadar ettiği için, her devlet tenisçilerinin en eyilerini seçmiştir.

Romanya, Balkan turnuvasına çok ehemmiyet verdiği için sırf bu musabakalar için ayrı bir seçme yapmış ve bu seçmeyide çok genç iki oyuncu kazanmıştır.

Romanyayi temsilen şehrimizde çarpışacak olan bu oyuncular şunlardır:

M. Alexandre Botez ve M. Jean Bunea.

Mümasil oyuncular seçmelerde en kuvvetli rakiplerile çok sıkı müsabakalar yaptıktan sonra Romanyayi Istanbulda yapılacak olan Balkan tenis turnuvsında temsil etmek hakkını bihakkin kazanmışlardır.

Bulgaristana gelince..

Bulgar milli renklerini Türkiye de temsil edecek oyuncular bütün

Sedat Bey

Balkan tenisçilerinin çok eyi tanıdıkları ve senelerden beri bütün milli maçlarda Bulgaristanı temsil etmiş olan tenisçilerdir. Memleketimizde oynayacak olan Bulgar tenisçilerinin isimleri şunlardır:

M. Brislav Jordanoff ve M. Strachimir Souroudjiyeff.

Bu musabıklar Bulgaristanı Atma Olimpiyat oyunlarında da temsil etmişlerdir. Ondan başka Prağ şehri muhteliti ile Sofyada yaptıkları mühim bir maçta da rakiplerini kahir bir farkla yenmişlerdir.

Yunanistana gelince

Yunanlılar tertip komitesinin yaptığı müracaata müsbet cevap vermiş

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Siyasî ve tarihî tefrika 18

KEMALİZM NEDİR?

Selânik - Anafarta - Ankara..

Yazan: Edirne meb'usu Mehmet Şeref

Hele bir lokomotifin üstünde bir Türk çocuğu görmek âdeta, âlemin yedi acibesinden birini temaşa etmek gibi, hayretle seyredilecek ve inanılmayacak bir iş idi! Mutlaka o makinist, gayrı Türk olabilirdi ve Türk böyle işler yapabilir mi kanaati hâkimdi.

Bugün Meriç kenarından Fırat kıyısına kadar bütün şimendiferleri hem yapan, hem işleten ve hem her türlü işlerini çeviren Türk çocuklarıdır.

Devlet demiryollarını işleten Türk yavrularının vagonları, işleri çalışmaları, temizlikleri yanında hâlâ eski devrin memlekette dikilmiş birer kazık gibi duran şark şimendiferile, İzmir kasaba ve temdidi şimendiferleri, adeta medenî bir insan yanında, yüzü gözü boyalı, kafasında kuş tüyleri dalgalanan yarı çıplak bir Hotantolu adam gibi kalıyor.. O kadar berbat, o kadar kötü idare edilmektedir.

Istanbulun, saray zamanındaki telefon defterile, bugünün defterini açınız. Size iş adamlarının adresleri şu iddianın canlı delilini gösterir. Cihat ve içtihat arkadaşım, kadîm ve aziz dostum Mahmut Celâl Bey (Izmir meb'usu) geçende, daima Mustafa Kemal Türkiyesinin iktısadî inkişafına dair yaptığımız hasbihallerin birinde bana demişti ki:

— Bilir misin, Şeref! Şu bizim Anadolu sigortasına karşı memlekette bu işi gören gayritürklerin, başlangıçta dudakları istihza ile büküldü.. Sonra biraz irgildiler, biraz sonra dört yanlarını sivrisinek kapladı... Ve daha biraz sonra hayretlere düştüler.. Nihayet anladılar ki Türkler de çok kuvvetli sigortacı olabiliyorlarmış.. Benim çocuğa, en çok iş beceren en mütehassıs bir gayri Türk şeytan sigortacı ile bir sigorta işinde, bir meseleyi halledenlerken, bu işin öyle olmadığını bilmem hangi sigortaya dair büyük bir eserde yazılı olduğuun söylemiş... Derhal benim çocuk:

— Oyledir amma, siz o kitabın galiba eski tabını okumuşsunuz... Halbuki şimdi basılan o kitabın şu son tabındaki bu meseleyi okuyunuz...

Deyince şaşırmış kalmıştır. Iş Bankasını kurduğumuz vakit bunu Türk çocuklarile beceremeyeceğimizi söyleyenler çok oldu.. Bugün, zannedersem, yalnız Türk çocuklarıdır ki samimî ve müstesna bir sây ile Iş Bankasında çalışıyorlar...

"Trakya şeker" fabrikasında istisnasız ve yüksek bir kabiliyetle çalışanların hepsi Türk çocuklarıdır. Uşak şeker fabrikasının istihsal işini yapanlar hep Türktür. Asrî bir devlet, mutlaka memlekete büyük sanayiin yerleşmesini temin eder.

Bunun içindir ki "Asrî Türkiye" yi kurarken, büyük sanayi esasları Mustafa Kemal rejiminde kuvvetle yer bulmuştur.

Ve yine bunun içindir ki asırlar asırlar büyük sanayiin pazarı olmak yüzünden belini doğrultmayan yurtlarımızda Kemalizm artık bu istismara müsaade edemez. Sekiz sene... bir milletin hayatında hattâ sekiz saniye bile değildir.

Ve nihayet, öldükten sonra dirilme sırrına —büyük millî dehanın sevk ve idaresile— kavuşan Türkiye şimdi (İktısadî mefkûre) ciliği benimseyerek kemale, refaha doğru koşuyor.

Kara günler, kötü diller, Mustafa Kemal Türkiyesinde vazife almayan, istihkaksız menfaat ardında koşan biçarelerdir ki onları irşat ve tenvir vazifemizdir.. Yoksa yürüyen inkılâp onları öğütüp gider.

Sıra ve saygı

Bugün, Kemalizm rejiminin ruhu nizamsızlıktan, nizama koşmak ve müvazeneli vatandaşlar yetiştirmektir. Türkiyede [illegible] bir nizam yürüyen bir kuvveti elinde tutacak, şuurlu ve iradeli bir şahsiyet memlekette "sıra ve saygı" yı tesis eder ki bu, rejimi kurandır. Normal bir varlık... Dirayeti, fetaneti, keskin görüşü ve kuvvetli sezişidir ki Mustafa Kemale vatanı kurtartmıştır. Nizamsızlık, dünyayı sarmıştı. Ruslar, ilk adımda bu nizama koşarken, bambaşka bir rejim kurdular.

Italyada ise: Hiyanet, izmihlâl eserleri göründü.

Niti, Ciyoletti, Tafta hükûmetleri baştan başa memleketi teşevvüşe düşürmüşlerdi. ve bunun içindir ki orada yeni bir nizam (idare) şeklinde kurulldu.

Lenin'nin proletarya diktatörlüğü, bolşevizm ile Duçenin devlet kudreti ve faşist idare usulünü mukayeseye asla yol yoktur. Birisi tam manasile idelojisi, felsefesi yapılan ve her gün binlerce fikir sahiplerinin üzerinde işlediği bir metod dahilinde yürüyen bir yeni idealdir... Öteki ise yalnız bir idare tarzıdır. Birinde yıkmak kudreti çoktur. Eskiye, maziye, teallûk eder her şeyi yıkar ve asla yıkılanın ardından bakmaz.

Inandığı bir sistemi, çok düzgün ve kuvvetli metodla memlekete tatbik etmekle meşguldür.

Muvaffak olup olmadığı başka meseledir.

Öteki, milletin enerjisini, idare yolunu, hükûmet içinde toplayarak, bir elden yürütmeğe çalışıyor... Italyayı düşkünlükten, dağınıklıktan kurtarmakla beraber, bu rejim, bir idare rejiminden yukarı çıkamaz. Onun kurulduğu iklim, millet başkadır.

Orada hava başkadır, Kral ve papas vardır. Terbiye sistemi taban tabana zıt gider. Zira, çocuk mektepte din dersi almağa mecburdur. Lâyık sistemini din sîstemile uyuşturmağa çalışırlar... Kilisenin emvalini müsadere ederken papas himaye eder. Sermayeden ağır vergi alırken, sermayeyi çok kuvvetle himayesine alır ve hattâ bir Italya sermayesini korumak için mücavir hükûmetin bir şehrini topa tutmaktan asla çekinmez.

Italyayı sarsmış olan teşekkülleri hiç acımaksızın yıkmıştır:

Millî seviye her teşekkülü çiğnemiştir. Bu yıkılan enkaz içinde memleketi, milleti sevmeyen "ilim" adamlarını.. İnkılâptan kaçan hükûmet adamlarını... Memlekette din kuvvetile tefrikalar salan papasları.. Yavan ve dipsiz felsefeler doğuran darülfünun adamları.. Genç nesli kucaklamış maarif teşekkülleri... Sermayeyi yıkarak, işi işten savuşmak için istismar eden kızıl adamları... Fabrika kapılarına balta asanları bulursunuz. Bu tarumar enkaz ortasından çekip çıkardığı bir Italyadır. Buna şüphe yok. Ona bir idare nizamı vermiştir ki hep genç unsurları, Duçe kolundan tutarak yetiştiriyor.

Faşist sisteminde iki esas vardır: Bolşevikliğe karşı koymak, burjuvayı, amele tahakkümüne, sermayeyi kola karşı korumak.

(Devamı var)

Rus mutahassısları Aydın'da

AYDIN, 27 A.A. — Yeni açılacak fabrikalar için Anadolu da tetkikat yapmakta olan heyeti İzmir'den şehrimize gelmiştir. Mütehassıslar Filibeli Hacı Süleyman mahtumlarının pamuk ve yağ fabrikasını gezdikten sonra meb'usumuz Adnan ve Ticaret odası reisi Halim Beylerle birlikte Koçar'lı pamuk mıntakasında tetkikatta bulunmuşlardır. Heyet bu sabah Otokarla Nazilliye hareket

HARİCİ HABERLER

Beuthen Davası

Yeniden rüyetine imkân görülmeyor

BERLİN, 27. A. A. — Beuthen davası dolayısile Prusya diyetindeki Nazi mebuslardan M. Treisler, Prusya adliye nazırından Diyetin hususî bir encümene 2 ve 3 eylûlde meselenin dosyasını tetkik etmek ve davanın tekrar rüyetini teshil için mahkûmları dinlemek mezuniyetinin verilmesini istemiştir.

Prusya nazırı, bu talebi mahkemelerin istiklâli prensipine mugayir olduğunu söyliyerek reddetmiştir.

Von Papen iktısadî programla meşgul

BERLİN, 27 (A.A.) — — Hükûmetin yarın M. Von Papen tarafından ana hatları bildirilecek olan iktısadî programı birçok gıdaî maddeler ve bilhassa yumurta, hububat, et, hayvanat ve tere yağı için bir idhalât kontenjantmanı tesbitini derpiş etmektedir.

BERLİN, 27. A .A. — Gazeteler, başvekil Fon Papen'in vaziyeti hazıra ve derpiş edilen tedabir hakkında müşavere etmek üzre Pazartesi günü şarki Prusyada Neudeck'de bulunan mareşal Hindenburg nezdinde gideceğini yazıyor.

İngiltere bir Alman tayyarecisini davet ediyor

BERLİN, 27 A.A. — İngiltere, hükûmeti yelkenle uçma mesailinde mütehassıs olan ve Manş kanalı üzerinde ilk defaki uçuşu ile Daily Mail mükâfatını kazanmış bulunan tayyarecisi Robert Kremfeld'i Hindistan'da ve bilhassa Bombay, Kalküta, Delhi, Madras, Lahor ve Cawnpore'de yelkenle uçmağa mektep ve tayyare limanları vücude getirmek için davet etmiştir.

Düştüler mi?

LONDRA, 27 A. A. — Londra civarındaki Croydon tayyare meydanı Atlas Okyanosu tayyarecileri Lee ve Bochkon'nun muvasalâtleri ihtimalile dün gece sabaha kadar tenvir edilmiştir.

Mumaileyhimanın benzin ihtiyatları saat bire doğru tükenmiş bulunuyordu. Maamafih şimdiye kadar kendilerinden hiç bir haber alınmamış bulunmaktadır.

Graff Zeppelin Servisleri başlıyor

FRİEDRİCHSHAFEN, 27 A. A. — Kaptan Lehmann'ın kumandası altında bulunan Graff Zeppelin, Avrupa ile cenubî Amerika arasındaki irtibatı tamamile temin etmeğe matuf bulunan seyahatler serisine yeniden başlamak üzere 29 ağustosta saat 5 de Friedrichshafen'den hareket edecektir. Zepplin, Besançon, Lyon ve Rhone vadisi tarikile Fransa'dan geçecektir.

Friedrichshafen, 27 A.A. — Zepplin, cenubî Amerika'ya gitmezden evvel Goethe'nin hatırasını tebcil için yapılacak merasime iştirak etmek üzere Frankfort'a gidecektir.

Amerika'da iktisadî inhitat aleyhinde konferans

VAŞINGTON, 27 A. A. — M. Hoover tarafından içtimaa davet edilen iktısadî inhitat aleyhindeki konferans dün sabah müşarünileyhin riyasetinde içtima eylemiştir.

Maverayışeria'da bir şey yok

KAHIRE, 27 A.A. — Filistinden gelen ve Hicaz kıtaatının Maverayışeriada iki memleket hududu üzerinde İngiliz kuvvetlerine karşı bir harp yapmış olduklarına dair olan haber

Sanjurjo Adaya sürüldü

İdam edilseymiş, zevk duyacakmış

MADRİT, 27. A. A. — Jeneral San Jurjo'nun muhakeme günü esnasında ve hükmün tefhiminden sonra reisicümhurun kararını beklediği sırada geceyi nasıl geçirdiğine dair bazı tafsilât verilmektedir.

Jeneralin dostlarından 3 zat öğleden sonra vaktin büyük bir kısmını

Yukarda Sanjurjo, aşağıda beraet eden oğlu

mumaileyhle geçirmişlerdir. Bunlardan birisi Havas ajansının Madrit'teki muhabiri mahsusuna jeneral San Jurjo'nun hükmün tefhimi gününü fevkalâde büyük bir metanet ve souk kanlılıkla geçirmiş bulunduğunu beyan eylemiştir.

Jeneral en güçük bir eseri zaaf bile göstermemiştir. Gülüyor ve konuşuyordu. Ziyaretçiler çekilinciye kadar jeneral latifeler, şakalar yapıyor ve kâğıt oyunile meşgul bulunuyordu

Söz arasında dostlarına şunları söylemiştir:

" Şimdiye kadar hissetmemiş olduğum yegâne zevkolarak, idama memur bir müfrezenin namlularının önünde durmak kalmıştı."

Heyeti hakime, reisicümhurun kendi hakkındaki müsaadekârane kararını tefhim için, jeneral oğlu yüzbaşı Justo'nun refakatinde mükemmel bir içtiha ile sakinane akşam yemeğini yemekte idi.

Hakimler, hücereye girince, jeneral hâkimlerin yapacağı tebliğatı istima için ayağa kalkmış, söyledikleri sözlere teşekkür etmiş ve yine yemeğine devam etmek üzere yerine oturmuştur.

Balears'a sürdüler

MADRİT, 27. A. A. — Jeneral San Jurjo ,mahkûm edildiği müebbet gürek cezasını çekmek üzere dün sabah seherle beraber mahpus bulunduğu askerî hapishaneden çıkmış ve Baleares adalarındaki Mahon askerî kal'esine müteveccihen hareket eylemiştir.

Beraatine hükmedilen jeneralin oğlu yüzbaşı Justo, emniyeti umumiye müdürünün emrine amade bir halde kalmaktadır.

İspanya'da müebbed mahkûmiyet

MADRİT, 27. A .A. — Ceneral San Jurjo'nun mahkûmiyeti de layisile, İspanyada müebbet mahkûmiyet müddeti 33 sene olduğu hatırlatılmaktadır.

Filvaki bir insanın hayatı, Hazreti İsanın hayatı olan 33 senedir.

Yeni tevkifat

MADRİT, 27. A .A. — 8 ağustos kıyamının neticesi olmak üzere bütün İspanya dahilinde tevkifata devam olunmaktadır. Tevkifata bilhassa ihtiyaç hissettiren cihet, San Jurjonun idam cezası ifa edilmiş bulunsaydı mürteci anasırın ikinci bir hareket yapacaklarına dair olan işaattır.

Diğer taraftan müfritler de bir takım tehditler savurmakta ve adaletin yerini bulmasını istemektedir.

Beynelmilel Konferanslar

BUKREŞ, 27 A.A. — Lehistan, Romanya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Macaristan ve Bulgaristanın iştirak edeceği Avrupanın ziraî devletleri bloku konferansı Stresa da münakit iktısat konferansından sonra ve fakat Londra cihan konferansından evvel Bükreşte toplanacak

Macar Tahtı

Bir zamanlar Lord Botermer'e mi teklif edilmiş?

BUDAPEŞTE, 27 A.A. — Saint - Etienne tacının, şimdi Macaristan'ın Légitimiste mehafilini heyecana düşüren bazı alım satımlara mevzu teşkil ettiği zannediliyor.

Filhakika Lord Rothermere'nin Daily Mail gazetesinde neşrettiği bir makale, bu tacın siyasî bir grup namına Macar vatanperveri Rakosi tarafından bir kaç sene evvel kendisine teklif edildiğini teyit eylemektedir. Bu tafsilâtı öğrenerek fevkalâde heyecan ve hiddete düşüren Macar Légitimiste'leri, Macar tahtını bu suretle teklife kimin cesaret etmiş olduğunu bilmek istemektedirler.

Meşruiyet taraftarı harekete iştirak eden Macar Hiristiyan - Sosyalist fırkası Macar tacının şeref ve haysiyetinin bu suretle payimal edilmesini protesto için bugün Gyoer'de içtima edecektir.

Muhakkak olan birşey varsa o da İngiliz lordunun bu ifşaatının, Daily Mail gazetesinin açtığı sulh muahedesinin tekrar tetkiki hususundaki mücadeleden beri büyük bir nikinam kazanmış olan lord Rothermere'nin haysiyet ve şerefinin halk arasında yayılmasına hizmet etmiyeceğidir.

Fransa - Amerika Ticaret müzakeresi

PARİS, 27 A.A. — Fransa ile Amerika arasındaki ticaret müzakerelerinde mahsus bir terakki görülmemiştir.

Başlıca mania, iki memleketin gümrük rejimleri arasındaki farktır. Amerika en ziyade mazharı müsaade millet maddesini istemekte ve gümrük rejimlerinin hususiyeti itibarile bu madde mukabilinde idarî nizamnamelerin ıslahı teklifinde bulunmamaktadır.

Bir Alman casusu

STRASBOURG, 27 A.A. — Alman harbiye nezareti zabıtanından mülâzim Kauffman Thionville, Sarrebruc havalisinde casuslukla ittiham edilerek giyaben iki sene hapse ve 1000 frank nakdî cezaya mahkûm edilmiştir.

İtalyan ordusunun manevraları

ROMA, 27 A.A. — Dün kral ve M. Mussolini hazır olduğu halde Pérouse mıntakası manevra kıtaatı tarafından endaht tecrübeleri yapılmıştır.Bu endaht tecrübeleri esnasında 30 dakikalık bir topçu istihzaratından sonra bir piyade hücumu yapılmıştır.

Piyade ve topçu arasındaki teşriki mesainin derecesini anlatmak için yapılmış olan bu ekzersiz saat 7 ½ den 9 1/2 e kadar devam etmiştir.

Mısır Başvekili Peşte'ye gidiyor

PEŞTE, 27. A. A. — Macar hükûmetinin vaki olan daveti üzerine Mısır Başvekili Sıtkı Paşa 29 ağustosta Peşteye gelerek 3 gün kalacaktır.

Yeni Zonguldak valisi

ZONGULDAK, 27 A.A. — Yeni Valimiz Halit Bey bugün Samsun vapuru ile şehrimize

SON DAKİKA

İzmir'de feci bir asansör kazası oldu

Asansörle birlikte düşen altı polis ağır surette yaralandı

İZMİR, 27 (Milliyet) — Bugün şehrimizde feci bir asansör kazası olmuştur, öğle üstü Karataştaki umumî asansöre bine altı polis yarı yolda asansör telinin kopması yüzünden, asansörle birlikte sukut etmişlerdir. Sukutun şiddetinden polislerin cümlesi muhtelif yerlerinden yaralanmışlar, birisinin de ayakları kırılmıştır. Mecruhlar memleket hastahanesine kaldırılmışlardır.

Asansörcü ameleden ikisi tevkif edilmiştir. Asansörün sahibi bir musevidir.

M. Venizelos Selâniğe gitti

ATİNA, 27 (Milliyet) — M. Venizelos dün Selâniğe hareket etmiştir. Başvekil Pazar günü intihabat münasebetile Selânikte mühim bir nutuk irat edecektir.

Bir tayyare filomuzun muvaffakiyetli seyyahati

ANKARA 27 (A.A.) — Birinci alay kumandanı Celâl Beyin riyasetinde altı tayyareden mürekkep filomuz Eskişehir - Erzurum - Erzurum - Diyarıbekir, Diyarıbekir - Adana, Adana - İzmir, Çanakkale ve Trakya üzerinden geeçrek, İzmir, İstanbul ve Zonguldak Kastamonu ve Ankara üzerinden geçmek suretile İstanbul - Eskişehir turunu altı günde ikmal ederek bugün öğleden sonra Eskişehire avdet etmiştir. Tayyare filosu bugün saat 12,30 da şehrimiz üzerinde kısa bir tur yaptıktan sonra Eskişehir istikametinde yoluna devam etmiştir.

Maarif vekilinin teftişatı

KONYA, 27 (A.A.) — Bazı cenup vilâyetlerindeki mektep tetkikatını tamamlamak üzere, refakatlerinde müfettiş Fazıl, Tevfik kalemi mahsus müdürü Nihat Beyler olduğu halde dün Ankarda hareket eden Maarif vekili Esat Bey bugün tevakkuf etmeden şehrimizden geçmiştir.

Antalyalıların temennileri

ANTALYA, 27. A. A. — Antalya mebusları, belediye, zahire borsası ticaret, sanayi ve ziraat odaları ve meclisi umumî azalarının iştirakiyle C. H. Fırkası vilâyet idare heyetinde bir içtima aktedilmiştir.

İçtimada buğday mübayaa edilecek vilâyetler arasına Antalyanın da ithali, yapılacak smaî müesseseler için mütehassıs heyet tarafından tetkik edilecek vilâyetlere Antalyanın da ilâvesi ve iktisat vekâletince tesis edilmekte olan ihracat tespit komisyonlarından birisinin Antalya da ihdası hususunda Reisicümhur Hazretlerine, Başvekâlete, ve İktisat Vekâletine müracaat tirhamda bulunulmasına karar verilmiştir.

Bu karar Fırka heyeti tarafından makamata arzedilmiştir.

Brezilyada dahilî harpte 15 bin kişi maktul düştü

RİO-DE-JANEYRO, 27 (A.A.) — Brezilyada dahilî harp esnasında kurban gidenlerin 15000 kişiden az olmadığı söylenmektedir. Maamafih bu rakamı büyük bir ihtiyatla telâkki etmek icap eder. Zira memleketin bugünkü teşevvüşü halinde bunun teyit edilmesine imkân yoktur. Asilere karşı umumî taarruz icrasına intizaren Cuzeiro ve Sao Paulo federal hududuna müteveccihen yeni kuvvetler yola çıkarılmıştır. Jeneral Monteiro şimaldeki 150 mil uzunluğundaki harp hattını teftiş ettikten sonra umumî taarruza geçilmiş olduğunu ilân etmiştir.

Rana B. Aydına gitti

İzmirden döndü,bugün Foçaya gidiyor

IZMIR, 27 A.A. — Şehrimizde bulunmakta olan Gümrük ve Inhisarlar Vekili Râna Beyfendi refakatlerinde Vali Kâzım Paşa ile İnhisar umum müdürü Hüsnü Bey ve ihracatçı tüccarlarımızdan topçu oğlu Nazmi Bey olduğu halde dün Aydın'a giderek İnhisarlar teşkilâtile meşgul olmuşlar ve ayni zaman da hat boyundaki Kooperatif tesisat ve teşkilâtını da ziyaret ve tetkik etmişlerdir.

IZMIR, 27 A.A. — Şehrimizde bulunmakta olan gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Râna Beyfendi Anadolu Ajansına berveçhi ati beyanatta bulunmuşlardır: Aydın'dan avdetimde İzmir gazetelerini okudum. Hepsinde tevhit münasebetile bir çok memurların açıkta kalacağının yazılı olduğunu gördüm. Benim tarafımdan hiç kimseye bu yolda beyanat vaki olmuş değildir. Tevhit muamelesinden dolayı memur adedinin azalması tabiî ise de bu yüzden açıkta kalması zarurî olan memurlardan işe yarayanların uzun müddet açıkta kalması varit olamaz.

Bunlar büyük bir idarede her yerleştirilir. Ehil ve muktedir olan memurlarımızın beyhude telâş ve endişeye dlüşmeleri ve bu gibi asılsız neşriata ehemmiyet vermemeleri icabeder.

IZMIR, 27 A.A. — Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Râna B.fendi akşama avdet etmek üzere bu sabah Camaltı memlehasını tetkike gitmişlerdir. Vekil Bey yarın sabah Vali Kâzım Paşa ile birlikte Foçaya gide-

Hariciye vekiline ziyafet

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey dün Büyükadadan şehre inerek Amerika sefiri M. Sherrill tarafından şerefine verilen öğle ziyafetinde hazır bulunduktan sonra akşam Yalova ya gitmişlerdir.

Maarif vekili teftiş seyahatine çıktı

ANKARA, 27 A.A. — Maarif Vekili Esat Bey bugün Kayseri trenile bir teftiş seyahatine çıkmıştır.

Sultan Han İngiltere satranç şampiyonu

LONDRA, 27 A.A. — Sultan Han İngiltere satranç şampiyonluğunu kazanmıştır.

31 Ağustosta Defterdarlıkta Terfi Imtihanları Yapılacak

Ekonomi

Bir senelik fındık vaziyeti nasıl geçti?

Ticaret borsası Yıllık'ta şayanı dikkat malûmat neşrediyor

Ticaret borsası 1931 senesine ait son neşrettiği yıllıkta başlıca ihracat maddemiz olan fındık hakkında ehemmiyetli ve şayanı dikkat bir tetkik yapmıştır. Geçen senenin fındık fiatleri ve ihraç vaziyeti borsaca şöyle hûlâsa edilmektedir.

1931 Fındık piyasası diğer bütün maddelerin aksine olarak 930 a nazaran yüzde 7,88 nisbetinde bir tereffü ile kapanmıştır.

Senemizin 85,72 kuruştan ibaret bulunan fiat vasatisini, kâğıt para mukabili 77,34 kuruş olan 1912 vasatisile mukayese ettiğimiz takdirde, 1931 fiatlarının 1912 fiat seviyesinin fevkinde seyrettiğini görürüz.

Bu sene ihracatta geçen seneye nazaran hissedilebilecek mıkdarda bir tenakus vardır. Bilhassa kabuklu ihracatı hemen hemen 930 ihracatının dörtte birine inmiştir.

Fiatların düşmemesini münhasıran rekolte azlığına atfetmek doğru değildir. Buna, fındık müstehliklerinin henüz iştira kabiliyetlerini kaybetmemiş olmasını, dünya fındık ticaretinde memleketimizin işgal ettiği mühim mevkii ve rakip adedinin azlığını ilâve etmek icap eder.

Bundan sonra borsa bu seneki vaziyeti tetkik ederek şöyle bir mütalâ yürütmektedir:

Önümüzdeki iş devresinin yeni rekoltenin idrakine kadar ayni manzarayı arzetmesine intizar edilebilirdi. Fakat son ayların bazı hadiseleri, fındığın bu istisnai vaziyetini sarmak istidadını göstermeğe başlamıştır. Alıcı memleketlerde tatbika başlanan Kontenjan usulü ve fındığın lüks bir mata olması, yeni devre hakkında tam manasile nikbin olabilmek imkânını vermiyor.

Tablo ve antika ithali memnu

Hükûmet tablo ve antika eşya ile ayni cinsten cari kıymetleri olmayan maddelerin ithalâtını menetmiştir.

Buğday müvaredatı artıyor

Son günlerde şehrimize gelen buğday mıktarı fazlalaşmaktadır.

Dün de şehrimize 87 vagon Anadoludan ve 8 vagon Trakyadan buğday ve 3 vagon un gelmiştir. Halbuki Istanbulun yevmiye ihtiyacı 22 vagon buğdaydır.

Dün borsada buğday azamî 7,5 kuruştan muamele görmüştür. Esasen en iyi cins buğday fiatleri son günlerde bu seviyeden fiat almaktadır.

İbrahim Halil ve Avni Beyler

Gireson ihracatı tespit komisyonu na İktisat vekâleti namına memur edilen Ofis raportörlerinden İbrahim Halil ve İzmire memur edilen Avni Beyler çarşamba günü şehrimizden hareekt edeceklerdir.

İzmirde mahsul

İZMİR, 27 A.A. — Bu sabah Aydın trenile şehrimize Aydın ve güzergâhında yetişen ilk incir mahsulü gelmiş ve mutat merasimle istasyondan alınarak ait olduğu yerlere taşınmıştır.. Öğle üstü incirler borsaya arzedilmiş ve ilk piyasa ondan on beş kuruşa kadar açılmıştır.

Muğla tütünleri

MUĞLA, 27 A.A. — Milasta bir Alman kumpanyası geçen seneki tütünlerden mübayaatta bulunmaktadır. Kumpanya şimdiye kadar 6 - 7 bin küsür balya mübayaa etmiştir. Mudevam ediyor. İskonto ve iskarta yoktur. Fiatlar ortadır.

Macaristanda buhran

BUDAPEŞTE, 27 A.A. — İstatistik merkez ofisinin vermekte olduğu malûmat, Macar iktısadî buhranının vehametini göstermektedir. İthalât 1932 temmuzunda 23,7 milyon pengoya baliğ olmuştur. Halbuki 1931 temmuzunda 47,3 milyon idi.

İhracat ise 40,2 milyona mukabil 22,9 milyon olmuştur.

Bin ton kaçak Benzin mi?

Şayanı dikkat bir haber üzerine tetkikat yapılıyor

Gümrük heyeti teftişiyesi bir müddettenberi şayanı dikkat bir ihbarın tetkikile meşgul olmaktadır.

Bu tetkikata sebep, bir kaç mektupla yapılan ihbarattır. Maamafih ihbarların ne dereceye kadar doğru olduğu henüz malûm değildir. Mektuplardan birinde bin ton benzinin kontenjan harici ve resim kaçakçılığı suretile kaçırıldığı ihbar edilmektedir .Müfettişler bu hususta gördükleri lüzum üzerine bir benzin ithalât tacirine ait depoların bazı kısmılarını temhir etmişlerdir.

Tavukçular bugün toplanıyor

Arı ve kümeş hayvanları yetiştirme cemiyeti bugün Halkevinde fevkalâde bir kongre aktedecektir. Cemiyete dahil olmıyan alâkadarlar bile kongreye davet edilmişlerdir .

Elektrik cereyanı inkıtaı

Evvelki akşam saat 17,30 raddelerinde yardımcı bir makinada vukua gelen bir bozukluk, şehrin merkezindeki mahallelerde on dakikayı geçmeyen ve muhitindeki bazı yerlerde biraz daha fazla devam eden bir inkıtaa sebebiyet vermiştir.

Edirne merkez memurluğu

MANISA, 27 (Milliyet) — Vilâyet polis merkez memuru Mehmet Ali Bey Edirne polis merkez memurluğuna naklen tayin edilmiş ve emri gelmiştir. Mumaileyh İstanbul tarikile yeni memuriyetine hareket etmiştir.

Küçük haberler

* Ankara aşı ve serom evi asistanı genç baytarlarımızdan yüzbaşı Sadettin Sadullah Bey Enstitü Pasteurde baktiryoloji ve soroloji ihtisası yapmak üzere Parise gönderilmiştir.

* Kadınlar birliği 30 ağustos günü yapacağı deniz tenezzühü için hazırlıklarını ikmal etmiştir. Vapur Yalovaya da gidecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

27 Ağustos 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Ist. dahili	96,1/2		
Şark d. yolları	4,15	Elektrik	5,—
D. Muvahhide	52,1/4	Tramvay	4,95,--
Gümrükler	8,—	Tünel	5,—
Saydı mahl	6,—	Rıhtım	17,50
Bağdat	7,—	Anadolu I	31,55
T. askeriye	7,—	„ III	30,80
İzmir Belediye istikrazı	94	„ Mümtaziyeli	31,90

Esham			
İş Bankası	9,20	Tertos	32,—
Anadolu	19,—	Çimento Ar.	9,60
Reji	4,30	Ünyon dey.	22,75
Sir. hayriye	14,50	Şark dey.	2,50
Tramvay	42,50	Balya	2,—
Umumi sigorta	10,30	Şark m. sesa	2,40
Komonti	22,—	Telefon	15,—

Çek fiatları

Paris	12,03.—	Prağ	15,91,5
Londra	733,50	Viyana	4,05,15
Nöyork	47,76	Madrit	5,86
Milano	9,20,43	Berlin	1,98,30
Brüksel	3,39,75	Varşova	4,22,50
Atina	70.30,67	Peşte	3,74,6
Cenevre	2,42,875	Bükreş	80,345,
Sofya	66,04,75	Belgrat	29,50.75
Amisterdam	1,17,15	Moskova	10,87,50

Nukut (satış)

	Kuruş		Kuruş
50 f. Fransız	171,—	1 şilin, Av.	28,50
1 isterlin	743,--	1 peseta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,1/2
20 liret	217,—	1 zolti	24,—
100 f. Belçika	117,—	1 pengo	32,—
20 drahmi	29,—	20 ley	25,—
20 f. İsviçre	824,—	20 dinar	70,—
20 leva	28,—	1 Çernoveç	—
20 florin	85,—	1 Altın	9,21
10 kur Çek.)	124,—	1 Mecidiye	34,—
		1 Banknot	2,35—

Maarifte

Yüksek Tahsile rağbet

Yazıldığı gibi azalmış değildir

Son zamanlarda bazı gazeteler bir iki senelik ihsaî malûmata istinaden yüksek tahsile olan rağbetin azaldığını yazmışlardı. Bu hususta kendisile görüştüğümüz salâhiyet sahibi bir zat bize şu izahatı verdi:

"— Bu yazılarda bir iki senelik ihsai rakamlara istinaden bir hükûm verilmektedir. Halbuki ihsaî rakamlar beş altı senelik olursa ancak müspet bir mâna ifade eder. Çünkü bu takdirde bazı arızî âmillerin tesiri kaybolur. Yüksek tahsile olan rağbet azalmış değildir. Son dokuz on senelik içtimaî hadiseler yüzünden iki sene evvel liselerden az talebe mezun olmuştur. Yoksa liselerden mezun olan talebe yüksek tahsile devam etmemiş değildir."

Hukuk fakultesinde tedrisat şekli

Önümüzdeki ders senesi içinde hukuk fakültesinin tedrisat ve imtihan sistemlerinde bazı değişiklikler olacaktır. Bu meyanda dersler âmme, iktısat, hususiye gibi zümreler altında toplanacak ve zümre zümre yapılacaktır..

Muallim mekteplerinde yeni vaziyet

Önümüzdeki ders senesi nihayetinde kız ve erkek muallim mekteplerinden hiç bir talebe mezun olmıyacaktır. Çünkü bu seneden itibaren muallim mektepleri yeni teşkilâta tabi tutularak 6 seneye iblâğ olunacaklarından talebe ancak beşinci sınıftan altıncı sınıfa terfi edeceklerdir. Halen birinci, ikinci üçüncü, sınıfların talebeleri müteakip sınıflara geçtikten sonra artık ilk üç sınıfa talebe alınmıyacak, muallim mektepleri orta mektep mezunu olan üç sınıflı lise haline geleceklerdir.

Zonguldak'ta Gazi günü

Dün şehir donandı bayram yapıldı

ZONGULDAK, 27. A. A. — Bugün Zonguldağın Gazi günüdür. Gazi Hazretlerinin Zonguldağa şeref verdikleri büyük günün birinci yıldönümü millî bir bayram olarak tes'it edilmektedir. Şehir donatılmıştır. Gazi günü Komitesi tarafından yapılan program veçhile Meb'uslar hükûmet rüesası ve memurlar, askerî erkân. C. H. F. ve Halkevi mensupları, bütün teşekküller Halkevi meyadında toplanmışlardır. Gazi Hazretlerinin iskelemize ayak bastıkları saat 11/20 de merasime başlanmıştır. Fırka Reisi Mitat Akif Bey bu büyük günün unutulmaz hatıralarını anlatarı çok heyecanlı bir nutuk söylemiştir Gazi Hazretlerine Fırka Reis.i Mitat Akif Bey ve Belediye Reisi Nihat Bey tarafından memleket namına şu telgraf çekilmiştir:

" Bugün Zonguldak büyük Cümhur Reisimiz Gazi Mustafa Kemalin kendi topraklarına ayak bastığı kutlu günün derin ve değimli duygusu ile coşkundur. Kurtuluş ve yükseliş yolunda Türk idealinin en gür ve kamaştırıcı ışığını taşıyan ulu Gazi ye bütün Zonguldaklılar eniçli duygularla sonsuz değim ve sayğılarını sunarlar."

Ayni zamanda İş bankasının kuruluş gününe tesadüf eden ve Gazi Hazretlerinin kömür mıntakasına şeref verdikleri bugünü tes'it etmek üzre maden kömür işleri şirketi bir şenlik tertip etmiştir. Saat 3/30 da 500 kişilik bir kafile trenlerle Baştarlar mevkiine gitmişlerdir. Burada yeni parkın açılma resmi yapıldıktan sonra maden mıntakasındaki şenliğe iştirak eylemişlerdir. Halk coşkun sevinçler içindedir. Şenlikler yapılmış, muhtelif eğlenceler tertip olunmuştur.

Mahkemelerde

"Kana kan isteriz!,,

Hukuku şahsiyemizden feragat ediyoruz. Katilin kellesini veriniz..

Martın on dördüncü günü Eyipte İslâm Bey mahallesinde Naşidin kahvesinde sandalcı Ömeri öldürmekten maznun Vehbi ile İhsanın muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Muhakemede İddia makamı cürmün sabit olduğunu söylemiş ve Vehbinin tehevvüren katilden 15 sene hapse mahkûm edilmesini İhsanın da katille neticelenen bu vakaya iştirakinden dolayı 404 üncü madde mucibince cezalandırılmasını istemiştir .

İddiayı şahsî vekili Etem Ruhî Bey müheyyiç bir iddia yapmış ve Vehbinin fitrî bir katil, profesyonel bir cani olduğunu söylemiş ve İddia makamının istediği cezayı hafif bularak demiştir ki:

— Katil bu cinayetini kellesini vererek ödemelidir. Hukuku şahsiyemizden feragat ediyoruz, fakat kanımıza kan istiyoruz, bize katilin kellesini veriniz."

Reis bu talep karşısında İddiayı şahsiden feragat salâhiyetinin vekâletnamesinde mezkûr olup olmadığını sormuş, Etem Ruhî Bey bu salâhiyeti haiz olmadığını, iddiayı şahsi talebi için evvelce istida verilmiş olduğunu, fakat evvel be evvel katilin kellesini istediklerini söylemiştir.

Bundan sonra katile müzahereti Adliye suretiyle müdafaa vekili tayin edilmiş bulunan avukat Şefik Bey müdafaasını yapmış ve Etem Ruhî Beyin beyanatının zabıtla mükezzep olduğunu, hâdisede ağır tahrik bulunduğunu söylemiş ve müvekkili için İddia makamının istediği cezayı da ağır bularak tahfifi cezasını istemiştir. Muhakeme karar tefhimi için başka güne kalmıştır.

Sahte tasdikname davası

Kabataş lisesi talebesinden iken sahte tastikname ile Hayriye lisesine nakleden Naci efendinin muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü muhakemede İddia makamı maznunun cezalandırılmasını istemiştir. Müdafaa vekili yaptığı müdafaasında maznunun sahte olduğu söylenilen tastiknameyi kendisine Kabataş lisesi müdür muavini Münir Beyin verdiğini ve bu tastiknameye rağmen Hayriye lisesine imtihanla girdiğini anlatmış, beraet istemiştir. Muhakeme karar tefhimine kalmıştır.

Çarşamba pazarı cinayeti

Sultan Selimde Çarşamba pazarında Hayri isminde bir adamı öldürmekten maznun Hamdi ile bu vak'aya iştirakten maznun Hilmi efendinin muhakemesine ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü muhakemede vak'ayı gören iki şahit dinlenilmiştir. Bu şahitler Hamdinin elinde sustalı çakıyla gelip maktulü kahveden çağırdığını ve dışarı çıkınca öldür düğünü söylemişlerdir.

Şahitlerden sonra maktul veresi bir istida vererek bazı şahitlerin celbini istemişler ve 1000 lira tazminat ile kısas talebinde bulunmuşlardır. İstida okunduktan sonra Sultan Selimde Mecidiye türbesi muhafızı Ahmet Nail efendiden müddei umumiliğe gelen bir mektup okunmuştur .

Ahmet Nail efendi bu mektubunda vak'ayı müşahede ettiğini bildirmekte ve şahit olarak celbini istemektedir. Muhakeme bu adamın şahit olarak celbi için başka güne bırakılmıştır.

Eski kararda ısrar

931 senesi nisanının on dördüncü günü Balıklı panayırında Camur Şevketi öldürmekten maznun Alâettinle Alâettini evinde sakliyan, kanlı elbiselerini yıkayan, tabancayı imha eden ve maktulü çuvala koyup Alâettin'le beraber gömmiye götüren Fatma Sıdıka Hanım evvelce ağırceza mahkemesinde mahkûm edilmişlerdi.

Temyiz mahkemesi bu kararı nakzetmistir.

Ağırcezada nakzan tekrar rüyet edilen muhakeme dün intaç edilmiş ve heyeti hakime eski kararda ısrar eylemiştir:

Alâettin 15 sene hapse, müebbeden hidematı ammeden mahrumiyete ve 800 lira tazminat vermiye mahkûm edilmiştir.

Fatma Sıdıka hanım bir sene ağır hapse mahkûm olmuştur.

Floş kaçakçılığı davası

Gümrükte sekizinci ihtisas mahkemesinde dün mevaddı iptidaiye, floş kaçakçılığı muhakemesine devam edilmiştir. Dün avukatlar müdafaalarını yapmışlardır.

Adliyede iki terfi

İstanbul Asliye mahkemesi üçüncü ceza dairesi reisi Kudretullah Beyle İstanbul cümhuriyet müddeiumumisi Kenan Bey birer derece terfi edilmişlerdir.

Memlekette

Sahte Mahkûm!

Malatya hapishanesinde garip bir vak'a

MALATYA, 26.— Adıyaman kazasının Şehnigân köyünden olup kaçakçılıktan hapse mahkûm edilen Yusuf isminde biri, ziraat mevsimi olduğundan ekinini biçmek üzere müsaade ile hapishaneden çıkarılmıştır. Muayyen müddet bittikten sonra Yusufun tekrar hapishaneye gelerek cezasını tamamlaması lâzımdır. Filhakika muayyen müddetten sonra hapishane müdürlüğüne müracaat eden bir köylü, kendisinin Yusuf olduğunu , mahkûmiyet müddetini tamamlamak için tekrar hapishaneye geldiğini söyler. Elindeki evrak tetkik edildiği zaman hüviyetinin evrâk kayıtlarına mutabık olduğu anlaşılır. Fakat hapishane müdürü Tevfik B. vaziyetten şüphelenerek tetkikat yaptığı zaman işin içinde şeytanca tertip olunmuş bir hile bulunduğunu anlar ve tahkikat derinleştirilince hakiki vaziyet meydana çıkar. Şimdi hakiki Yusuf hapishanede ve sahte Yusuf ta mahkemede hükme intizar etmektedir.

Bor'da spor

Bordan bildiriliyor: Şehrimizde teşekkül eden spor klübü gençlerin rağbetile hayli canlanmıştır. Elyevm klübün 200 kadar azası vardır. Kulüp mensupları, geçen akşam güzel bir müsamere verdiler ve çok muvaffak olarak alkışlandılar. Gençlerimiz bu müsamerede (Zafer Yıldızları) isminde bir piyes temsil ettiler, ayrıca bir konferansta verildi.

Susığırlık panayırı

Susığırlıktan yazılıyor: Şehrimizde her sene kurulan panayir bu sene de perşembe günü açıldı. Bir haftadan ziyade devam edecek olan bu panayirde ilk satışlar, umumî iktısadî vaziyete rağmen memnuniyeti mucip olacak derecededir. Belediye panayire iştirak edenlere büyük kolaylıklar göstermiştir.

Belediyede

Kira Mukaveleleri

Belediye teftişe karar verdi

Bazı emlâkin kunturatsız icara verildiği görülmektedir. Halbuki bu suretle hazine mutazarrir olduğundan bu emlâkin kunturatlarının yoklamaya tabi tutulması tamim edilmiştir.

Terkos suları sık sık kesiliyor

Şehrin muhtelif yerlerinde son günlerde terkos suyu gene sık sık kesilmektedir. Yapılan şikâyetler üzerine Belediye şirketin nazarı dikkatini celbetmiştir .

Köpek vergisi

Gerek süs ve gerek av köpekleri için her sene tahakkuk ettirilen belediye resminde bazı fazlalık veya eksiklik görülmektedir Tahsilâtın tamam olarak yapılmasını temin için her sene ortada köpeklerin mahalle ihtiyar heyetleri tarafından tesbiti ve ondan sonra tahsilât yapılması kaymakamlıklara tamim edilmiştir.

Vergi makpuzlarının dip koçanları

Kantar, ardiye, pazar yerler . su membalarında kullanilan belediye vergi makbuzlarının dip koçanları badema atılmıyacak, ait olduğu Belediye şubesinde hıfzolunacaktır.

Yufka unları

Satılan birçok yufkaların kurtlu undan yapıldığı hakkında şikâyetler vaki olmuştur. Belediye yufka yapan fırınlarda kullanılan unları berayı tahlil kimyahaneye göndermiştir.

Prakende ekmek satanlar

Mahalle aralarında perakende ekmek satan tablakârların küfeleri çinko ile kaplı olacaktır. Ancak toptan ekmek nakliyatı adî küfelerle yapılabilecektir.

Bisikletçi Dükkânları

Son zamanlarda şehir dahilinde bisikletçi dükkânları çoğalmıştır. Bisiklete binmesini bilmiyen bir çok çocuklara makina kiralandığından bazı kazalar olmaktadır. Belediye bisikletçi dükkânlarını teftiş edecektir .

Yeni Manisa istasyonu

MANISA, 27 (Milliyet) — Yeni yapılmakta olan ve Malatya istasyonunun bir eşi bulunan istasyon binası bitmek üzeredir. 1 Teşrinievvelde resmi küşadı yapılacaktır.

Çankırı'da dolu

Çankırıdan yazılıyor: Geçenlerde bu havalide müthiş bir dolu yağmıştı. Dört gün fasılalı surette devam eden dolu hakkında ziraat idaresine resmî malûmat gelmektedir. Bu malûmata göre dolu yirmi köyde ayni zamanda yağmış ve mühim hasarata sebep olmuştur. Bu arada kavun ve karpuz mahsulü kısmen telef olmuştur. Demirci köy, Meşeli, Kutmişar, Gündoğmuş, Demirharman, Karakucaş köyleri dolu sahası dahilinde kalmış ve zarar görmüştür.

Vilâyette

Terfi İmtihanı

31 ağustosta defterdarlıkta yapılacak

Defterdarlıkta her altı ayda bir yapılmakta olan terfi imtihanı 31 ağustos çarşamba günü yapılacaktır.

İmtihana girecek olan memurlar isimlerini kaydettirerek birer beyanname vermeğe başlamışlardır.

Poliste

Bir gece Hırsızı

İki yeri soydu, sonra da tutuldu.

Evvelki gece Kuzguncukta mühim bir hırsızlık olmuştur.

Münir paşa caddesinde Nokkoş sokağında 5 numarada oturan Hukuk hakimliğinden mütekait İsmail Hakkı B. yin evine hırsız girmiş, bir halı, bir masa saati ve örtüsü çalmış, buradan çıktıktan sonra Beylerbeyi caddesindeki nezafeti fenniye ahırlarına da girmiş, ameleye ait 2 takım elbise, bir saat, 160 kuruş para çalıp kaçarken cürmü meşhut halinde tutulmuştur.

Bu hırsız, Karımpaşa da Kireç hanında oturan Mehmet isminde biridir.

Kavganın sonu

Kasımpaşada Kulaksızda Fırın sokağında oturan şerbetçi Mustafa ile elektrikçi Nihat, tahta silmek meselesinden kavga etmişler. Neticede Nihat, Mustafa'yı dövmüş ve kulağından yaralamıştır.

Bıçak ve esrar

Feriköyde oturan araba sürücüsü Nurettin Galata sokaklarında şüpheli bir vaziyette dolaşırken üzeri zabıtaca teharri edilmiş ve bir miktar esrar ile bıçak bulunarak müsadere olunmuştur.

Kaçak kâğıtlar

İnhisar ve zabıta memurları tarafından Beşiktaşta ciğerci Muhtarın dükkânında yapılan teharriyatta 29 defter kaçak sigara kâğıdı bulunarak müsadere edilmiştir.

Bir ev yandı

Dün saat 12 de Çengelköyde Talimhanede oturan mühendis Ferit B. yin evinde yanmakta olan ocaktan yangın çıkmış ve ev tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür .

Adiyeye verildiler

Yenibahçede sebzeci Ramazanı öldüren bahçevan Karanfil ile yanaşması Hudai zabıtaca tutulmuş ve Adliyeye teslim edilmişlerdir.

* Tahta kalede emanetçi Mehmet çavuşu öldüren simitçi Emin Adliyeye verilmiştir.

Filomuz Rize'de

Trabzon'da üç gün kalarak hareket etti

TRABZON, 27 A.A. — Valî filomuzu ziyaret etmiştir. Valî Yavuza çıkarken top atılmak suretiyle selâmlanmıştır. Filo kumandan ve zabitanı şerefine dün akşam parkta Belediye tarafından yüz kişilik ziyafet verdildi. Filonun bando orkestrası halk için konserler vermiştir. Bugün de askerî kumandanı filo kumandanını ziyaret etmiş ve ayni merasimle karşılanmıştır. Bugün akşama kadar Trabzon halkı filoyu gezdiler saat 16 da zabitan yurdunda askerî kumandanlık tarafından filo şerefine bir çay ziyafeti verilmiştir.

TRABZON, 27 A.A. — Üç günden beri limanımızda bulunmakta olan filomuz bugün Rize

Aşkı Ef. hırsızı arayor..

Resimli hikâye

Milliyet

Asrın umdesi «MİLLİYET» tir.

28 AĞUSTOS 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.

Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşil köy Askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava yine aynile açık ve şimal istikametlerden rüzgârlı olarak devam edecektir.

27-8- 932 tarihinde hava tazyiki 764 milimetre, en çok sıcaklık 27, en az 17 santigrat kaydedilmiştir.

FELEKTEN

Seyahat mektupları..

Vichy'de Can kurtardım

Vichy, 21 ağustos 932

Fransızların ecnebilere karşı mutaassıp olduklarını söylerlerdi.. Ben bir kaç defa Paris'te bulunduğum sırada bu iddiayı haklı gösterecek büyük delillere rast gelmemiştim. Lâkin Vichy gibi vilâyet kasabalarına gidince gördüm ki; bütün liberallik iddialarına rağmen frenkçe chauvin (şoven) denilen şekilde mutaassıptırlar.. İyi mi, fena mı orasını geçiyorum, yalnız yabancıya hoş nazarla bakmazlar.. Halbuki Fransaya yabancıların getirdiği para az değildir.. Bu hoş bakmayanlar, otelciler, lokantacılar, satıcılar değildir. Hayır! onlar bilâkis bu hislerin aleyhindedirler amma halk böyledir ve Avrupada bir harp daha çıkarsa bütün sulhperver iddialara rağmen bu harpte Fransanın methali olacağı şüphesizdir.

* * *

(Burbon) prenslerinden olduğunu iddia eden altmışlık bir adamı metresi olduğunu söyleyen kırklık bir İspanyol kadını ensesinden ustura ile kesti... Bu prens sakin yaşar, kimseye zararı dokunmaz yoksulluk içinde bir adam idi. Koku, pudra ve krem gibi güzellik harçlarını ev ev gezdirip satmakla geçinen İspanyol karısı adamca ğızı öldürdüğü zaman, zannettik ki; matbuat bu kadın aleyhinde ateş püskürecek... Şaşılacak şey! Herkes katil karıyı bıraktı... Kesilen adam, hakikaten prens mi idi, değil miydi? Bunu tetkik ederken ortaya bir de "sakın casus olmasın!" fikri atıldı.. Biçare adamın öldükten sonra kendini müdafaa edecek kimsesi olmadığı için gazeteler harıl harıl aleyhine yazıp duruyorlar... Katil kadın da tevkifhanede yatıyor. Eğer gazetelerdeki bu neşriyat biraz daha şiddetlenirse karının ya beraet, yahut hafif bir ceza ile işin içinden sıyrılması muhakkaktır. Adamcağızın canı bedavaya gitti desenize!..

Fransız matbuatının bu husustaki vaziyetini namerdane bulurum.. Yoksa bu da mı kadına karşı nezaket icabıdır?.

* * *

Bizim dünya güzeli Keriman Halis Hanım hakkında bir kaç makale okudum. Fransızların kıskançlık hisleri kalemlerinden dökülüyor...

Bütün bu yazıların hulâsası şudur: Genç kızımız ne şık, ne şaklaban, ne de işvebaz imiş... Fakat jüri heyeti bir genç kız tipi aramış, utangaç, sıkılgan ve her manasile bakir... O zaman Keriman Hanımı seçmiş..

Bundan sekiz sene evvel bir Belçikalıya Türk olduğumu söylediğim zaman:

— Kabil değil! Siz beyazsınız, Türkler siyah olmazlar mı? demişti..

Sekiz sene sonra Allah ayni memlekette yapılan bir güzellik müsabakasında bir Türk kızını dünya güzeli olarak hediye etti, bilmem Türkleri siyah zanneden o herif bu dersten istifade etmiş midir?...

* * *

Gelelim nasıl can kurtardığıma:

Efendim, bizim otelde elli kişi kadar varız.. Bir kısmımız yemek salonunda, benimle beraber 15 kişi kadar da bahçenin önündeki (teras) da yiyoruz. Kulacıkları çınlasın, bizim (Amyen) li kasabın kızı Madam Montabout gittikten sonra onun masasını bir ihtiyar karı kocaya vermiştiler... Herif yetmişlik, kadın da altmışlık. Eski tertip şeyler... Ve şüphe etmiyorum ki; hayatlarında birinci defa olarak otelde yemek yiyorlar. Hallerinden, tavurlarından o anlaşılıyor. Yetmiş senelik babayani itiyattan sonra incelmek isteyince tabiî göze çarpıyor.

Dün akşam yemeğinde marul haşlaması vermiştiler... Marul amma bizim bildiğimiz göbekli şahane marullardan değil.. Cılız, nihayet yedi sekiz yapraklı bir nevi düz yapraklı salatayı olduğu gibi haşlamışlar, üstüne biraz salça dökmüşler, çenemize dayadılar ... Ben üstüne limon sıkmadan yiyemedim.. Tam herkes yemeğini yemekle meşgul iken anlattığım çiftin erkeği başladı ötmeye!.. İçini çekerek ötüyor.. Göz leri fırladı, yerinden kalktı... Tıpkı Şarlonun son filminde düdük yutup ta nefes aldıkça ötmesi gibi... Boğulurken çıkarılan bu ses hepimizi telâşa düşürdü.. Karısı da başladı bağırmaya:

Philipp! (Bu herifin küçük adı Filip imiş) Philipp... Su iç!..

Ne mümkün, herif çırpınıyor.. Mosmor kesildi. İçini çekmiş bulunuyordu. .

Yalnız, taarruzun ilk günü I inci Kolordunun, önüne kattığı 1 inci Yunan fırkasının döküntüleri ile, 7 inci Yunan fırkasının — ki altın taş mıntakasından 26 ağustos saat 17 de (Bal Mahmut) a gelmiş ve birinci fırka cephesinin muhtelif yerlerine dağıtılmıştı. — Döküntüleri, her nasılsa, süvari Kolordumuz ile birinci Kol ordumuz arasında bulabildiği bir boşluktan geceleyin kaçmak suretile kurtulabilmişlerdi..

Fakat asıl düşman ordusunu teşkil eden I. ve II. inci Kolorduların 4, 5, 9, 12, 13 üncü fırkaları, tamamen, 1 ve 7 inci fırkaların da mühim bir kısmı şimale atılmış, garba çekilmelerine imkân bırakılmamıştı. .

İşte bu suretle 27/28 ağustos gecesi verilmiş olan (kuşatma) kararı ve tertibi, meyvasını vermişti..

Kuşatma çemberinin iki ucu gittikçe biribirine yaklaşıyordu..

* * *

(Eskişehir) mıntakasındaki üçüncü kolordumuz dahi,

41 inci fırkası ile düşmanın 3 üncü fırkasına taarruz etmiş ve geriye atmış, 1 inci fırkası ile de, (Döğer) — (Kütahya) istikametinde ilerileyerek, (yapıldak) a varmıştı..

* * *

Sağ cenahta *Kocaeli gurupumuz,* ve sol cenahta (Menderes) gurupumuz, dahi karşılarındaki düşmanları yerinde mıhlamak için düşmana saldırışlarına devam ediyorlardı..

* * *

Başkumandan ve Erkânı Harbiyei Umumiye reisi ve Garp cephesi kumandanı, karargâhlarile bugün (Koca tepe) nin garbi cenubundaki ordugâhlarından hareketle saat 14sularında, henüz düşmanın ağır silindiri altından kurtulmuş olan (Afyon) a vardılar.. Afyon henüz yangın dumanları içinde, yangın miyasması kokan bir hava içinde idi.. Afyonlular, bizleri hasretle yanan bağırlarına basarak karşılamışlar; sevinç yaşlarımız biribirine karışarak sarmaşmışlardı..

Afyonlular, dünden beri en büyük bayramlarını yapıyorlardı..

Emsalsiz bir esaretten kurtulmuşlar, eşsiz hürriyetlerine kavuşmuşlardı.. Büyük halâskâra, ve arkadaşlarına, öyle candan sarılışları, öyle yürekten sarmaşmaları vardı ki, onun mana ve şümulünü ifade etmek çok güç..

O manzarayı göz önüne getirip te, sevinç ve heyecana kapılmamak, sevinç yaşı dökmemek tam on sene sonra dahi mümkün olmuyor..

* * *

Gazi, Fevzi ve İsmet Paşalar, orada düşmanın ve bizim ordumuzun en son vaziyetlerini harita üzerinde tetkik ettiler ve yarın (29 ağustos) için ordulara verilecek vazife ve emirleri kararlaştırdılar. Ve şu tertibatın alınmasını emir buyurdular:

A — *1 inci ordu,* bütün kuvvetile garba dönecek, (Dumlupınar) ı düşmandan evvel tutacak..

Ve düşmanın 1 ve 7 inci fırkalarından garba kaçan döküntülere de yetişerek tepeleyecek..

B — *İkinci ordu,* şimalden birinci ordunun sağ cenahile beraber takibe devam edecek; düşmanın şimale çekilmesine meydan vermiyecek..

C — *7 inci Süvari Kolordusu,* düşmanın garba çekilmesine meydan vermiyecek, idi. .

İşte bu karar ve emirlerle idi ki düşmanı (kuşatma çenberi) nin iki ucunu daha ziyade biribirine yaklaştırmış, (Dumlupınar) da, (Başkumandan meydan muharebesi) nin plânını şimdiden çizmiş bulunuyordu.. Bu emir ve tertibatın yarınki meyvası ne idi? Onu da yarın görüşürüz. .

A. Rıza

Askerî bahisler

Türkün Büyük Zaferi

- 10 uncu yıldönümü münasebetile -

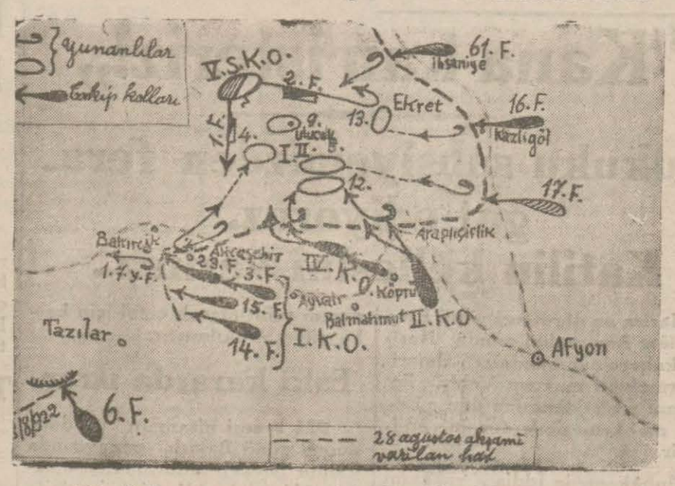

28 Ağustos

Dün akşam verildiğini, dünkü yazıda işaret ettiğimiz, karar ve emirlere göre, ordular harekete devam ettiler:

A — Mürettep süvari fırkası (Eskişehir) — (Afyon) demiryolu üzerindeki (Döğer) istasyonunu tuttu ve (Altıntaş) a doğru yürüdü..

B — 61 inci fırka, önündeki düşmanı yenip kovalayarak (İhsaniye) istasyonuna vardı..

C — VI. inci Kolordunun 16 ve 17 inci fırkaları, düşmanı önlerine katarak (Kazlıgöl) ve cenubuna eriştiler.

Böylece, düşmanın (Eskişehir) gurupu ile, (Afyon) gurupu arasındaki demiryolu bağı, tamamen koparılmış oldu..

* * *

Cenupta, düşmana asıl yumruğu vuran birinci orduya gelince :

a — *II. inci Kolordu,* (Afyon) — (İzmir) demiryolu boyunda ve (Afyon) un 15 kilometre şimali garbındaki (Araplı çiftliği) ne doğru yürürken, düşmanın garba doğru çekilmekte olan 12 inci fırkasına çattı; ve şimale attı..

b — *IV. üncü Kolordu,* birer fırka ile (Resulbaba) tepelerinin garp yamaçlarındaki (Reşadiye) ve (Ayvalı — Kumarlı çiftliği) istikametinde yürüdü; garba doğru çekilmekte olan düşman kollarına çattı; onları (Başkimse) — (Akçaşehir) hattının şimaline attı. .

c — *I. inci Kolordu,* (Bal Mahmut) civarında, garba doğru çekilmek istiyen iki düşman fırkasını önledi, vurdu ve şimale attı..

Sonra, düşmanın (Dumlupınar) a bizden evvel varmasını, önlemek üzere, aldığı emre göre, garba yürüyüşüne devam etti.

(Akçaşehir) den garba kaçmakta olan bir düşman yürüyüş koluna yetişti; önledi; onu da şimale attı.

ç — *V. inci süvari kolordusu;* aldığı vazife icabı olarak düşmanın gerilerine saldırmakta idi; (Akçaşehir) ve (Başkimse) civarında demiryolunun şimaline geçmişti...

2 inci süvari fırkası, (Ekret) köyüne baskın yaptı; o sırada bu köyde II. inci Yunan Kolordusunun ve 9 uncu fırkasının karargâhları ve Kolordu kıt'aları vardı.. Bu karargâhları iyice zedelediği ve o sırada şimale kaçmak istiyen bir Yunan otomobil kolunu esir etti. .

1 inci süvari fırkası da, Ayvalı şimalinden, IV. üncü kolordumuzun önünden garba çekilmek istiyen düşmanı önleyerek durdurdu..

Süvari Kolordumuzun, düşmanın gerilerinde, bu yolda cesaretli ve cür'etli hareketleri, düşmanı kovalayan, ve kaçırmadan yakalayıp kuşatarak mahvetmek istiyen, piyade fırkalarımızın bu maksatlarını pek iyi kolaylaştırmış, ve hazırlamış bulunuyordu. .

Bu Kolordunun üç fırkasının böyle başka başka yerlerden, birden bire düşmanın önüne çıkıvermeleri, zaten bozgun olan düşmanı büsbütün sarsıyor, bitiriyordu..

* * *

Düşmanın bugünkü hareketleri gösteriyordu ki (Resulbaba) tepeleri — (Akçaşehir) — (Bakırcık) — (Naziler) — (Toklu sivrisi) hattında tutunarak, garba kaçabilmeyi kolaylaştırmak istiyordu..

Kolordularımız ve fırkalarımız ise, aldıkları emri tam yaparak, düşmanı hem *ardından,* hem *yanlarından müvazi takip* yaparak, düşmanı önlemeleri ve şimale atmaları, düşmanın asıl ordusunu kaçabilmekten alıkoymuş bulunuyordu. .

Yalnız, taarruzun ilk günü I inci Kolordunun, önüne kattığı 1 inci Yunan fırkasının döküntüleri ile, 7 inci Yunan fırkasının — ki altın taş mıntakasından 26 ağustos saat 17 de (Bal Mahmut) a gelmiş ve birinci fırka cephesinin muhtelif yerlerine dağıtılmıştı. — Döküntüleri, her nasılsa, süvari Kolordumuz ile birinci Kol ordumuz arasında bulabildiği bir boşluktan geceleyin kaçmak suretile kurtulabilmişlerdi..

Fakat asıl düşman ordusunu teşkil eden I. ve II. inci Kolorduların 4, 5, 9, 12, 13 üncü fırkaları, tamamen, 1 ve 7 inci fırkaların da mühim bir kısmı şimale atılmış, garba çekilmelerine imkân bırakılmamıştı. .

İşte bu suretle 27/28 ağustos gecesi verilmiş olan (kuşatma) kararı ve tertibi, meyvasını vermişti..

Kuşatma çemberinin iki ucu gittikçe biribirine yaklaşıyordu..

* * *

(Eskişehir) mıntakasındaki üçüncü kolordumuz dahi,

41 inci fırkası ile düşmanın 3 üncü fırkasına taarruz etmiş ve geriye atmış, 1 inci fırkası ile de, (Döğer) — (Kütahya) istikametinde ilerileyerek, (yapıldak) a varmıştı..

* * *

Sağ cenahta *Kocaeli gurupumuz,* ve sol cenahta (Menderes) gurupumuz, dahi karşılarındaki düşmanları yerinde mıhlamak için düşmana saldırışlarına devam ediyorlardı..

* * *

Başkumandan ve Erkânı Harbiyei Umumiye reisi ve Garp cephesi kumandanı, karargâhlarile bugün (Koca tepe) nin garbi cenubundaki ordugâhlarından hareketle saat 14sularında, henüz düşmanın ağır silindiri altından kurtulmuş olan (Afyon) a vardılar.. Afyon henüz yangın dumanları içinde, yangın miyasması kokan bir hava içinde idi.. Afyonlular, bizleri hasretle yanan bağırlarına basarak karşılamışlar; sevinç yaşlarımız biribirine karışarak sarmaşmışlardı..

Afyonlular, dünden beri en büyük bayramlarını yapıyorlardı..

Emsalsiz bir esaretten kurtulmuşlar, eşsiz hürriyetlerine kavuşmuşlardı.. Büyük halâskâra, ve arkadaşlarına, öyle candan sarılışları, öyle yürekten sarmaşmaları vardı ki, onun mana ve şümulünü ifade etmek çok güç..

O manzarayı göz önüne getirip te, sevinç ve heyecana kapılmamak, sevinç yaşı dökmemek tam on sene sonra dahi mümkün olmuyor..

* * *

Gazi, Fevzi ve İsmet Paşalar, orada düşmanın ve bizim ordumuzun en son vaziyetlerini harita üzerinde tetkik ettiler ve yarın (29 ağustos) için ordulara verilecek vazife ve emirleri kararlaştırdılar. Ve şu tertibatın alınmasını emir buyurdular:

A — *1 inci ordu,* bütün kuvvetile garba dönecek, (Dumlupınar) ı düşmandan evvel tutacak..

Ve düşmanın 1 ve 7 inci fırkalarından garba kaçan döküntülere de yetişerek tepeleyecek..

B — *İkinci ordu,* şimalden birinci ordunun sağ cenahile beraber takibe devam edecek; düşmanın şimale çekilmesine meydan vermiyecek..

C — *7 inci Süvari Kolordusu,* düşmanın garba çekilmesine meydan vermiyecek, idi. .

İşte bu karar ve emirlerle idi ki düşmanı (kuşatma çenberi) nin iki ucunu daha ziyade biribirine yaklaştırmış, (Dumlupınar) da, (Başkumandan meydan muharebesi) nin plânını şimdiden çizmiş bulunuyordu.. Bu emir ve tertibatın yarınki meyvası ne idi? Onu da yarın görüşürüz. .

A. Rıza

Kari sütunu

Tehlikeli köpekler

—Belediyenin nazarı dikkatine—

İstanbuldaki kuduz köpeklerin umumen itlâfı hakkında kat'i emir vardır. Buna rağmen, Ayvansaray, Balat taraflarında bilhassa gayet iri köpeklerden geçilememektedir. Her zaman kuduz olmaları ihtimali bulunan bu köpeklerin biran evvel telef edilmeleri halkın selâmeti namına lâzımdır.

Bilhassa bunların, gündüzleri Eyüp sırtlarına çekilerek, akşam leyin Balat ve Ayvansaray çarşısına indikleri görülmektedir. Mahallî halk belediyenin biran evvel bu köpekleri ortadan kaldırmasını rica etmektedir.

Cuma günleri bakkal ihtiyacı

Memleketin mühim bir kısmını teşkil eden ve yevmiye kazancile evlât ve ailesinin nefakasını temin ve tedarik eden halkın alış verişleri peşin ve veresiye olmak üzere mahalle bakkallarına münhasırdır.

Mahalle bakkallarının cuma günleri kapalı bulunmasından bu kabil halk pek çok müşkülâta tesadüf etmektedirler.

Tütün ve mükeyyifat tabilerile kanunun müsaade ettiğini esnaftan ziyade halkın bakkala ihtiyacı fazladır.

Mayişet ve gıdaya takallüs hasebile şeraiti hazıra nazarı dikkate alınarak fukara mahallelerinde birer bakkalın cuma günleri açık bulundurulması cidden acaba mümkün değil midir?

Karilerinizden Fatih — Sofular mahallesinde: Zekeriya

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL — 18-19 gramofon, 19.30-20,30 Bedayii musiki heyeti, 20,30 - 21 gramofonla opera, 21-22 tanburî Refik bey arkadaşları 22-22,40 tango.

TEŞEKKÜR

Hilâliahmer Müessislerinden Dr. Mehmet Ali Bey, refikasının cenazesinde bulunan ve taziyetname gönderen zevatı kirama arzı teşekkür eyler.

Darülâceze Müdürlüğünden:

Darülâceze için iktiza eden iki yüz ellişer ton kriple ve tüvenan kömürlerinin kapalı zarf usulile münakasaları 7 Eylûl 932 çarşamba günü saat 14 te icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile müracaatları. (4146)

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İş arayanlar

498 — Sirkeci Mersin otelinde mükim Şemsiye Hanım 23 yaşındadır, ev hizmetlerinde çalışmış, ütü, çamaşır ve orta hizmeti yapabilir iş arıyor.

499 — Galata Eski gümrük sokak No 46 berber Sotiri vasitasile Haydar ef. odacılık, bekçilik çamaşırcılık, berber çıraklığı, kamarotluk han odabaşı vazifeleri yapabilir.

500 — Lüle Burgaz durgut caddesinde köfteci Eyüp vasıtasile Salim Sırrı 20 yaşındadır. Tahsili orta cüz'i bulgarca, ticarethanelerde veya resmi dairelerde kâtiplik ve herhangi iş olursa yapar 35 lira maaş istiyor, taşraya gider.

501 — Aksaray tramvay deposu apartımanında No. 3 Sait ef. san'ati dökmecilik, orta mektep mezunu herhangi iş olursa yapar taşraya gider.

Akşehir Bankası

Yüzbin lira sermayeye malik hissedaran tarafından verilen 20-8-932 tarihli talepname üzerine heyeti umumiyenin sureti fevkalâdede 18-9-932 tarihine müsadif pazar günü içtimaı karargir olduğundan bermucibi nizamname hissedar olanların iştimadan on gün evveline kadar dühuliye almaları ilân olunur.

Rüznamei Müzakerat Bervechiatidir:

1 — Yüzbin lirayı mütecaviz hisse senedatına malik hissedaran tarafından verilen esbabı mucibeyi havi lâyıhanın kıraati.

2 — Heyeti murakabe raporu ve ihtarnamelerinin kıraat ve tetkikile bu hususlara müteferriğ mesailin müzakeresi.

3 — Meclisi İdare azalarile murakıplerin kanun ve şirket nizamnamesi ahkâmını ifa etmiyerek hilâfına hareketlerinden dolayi azilleri ve haklarında hukuken ve cezaen takibat yapılması hususunun müzakere ve karara raptı.

4 — Dokuz meclisi idare azalığile iki murakıpliğe ehil zevatın intihapları ve müddetlerinin tayini.

5 — Hazırlanan memurin hakkındaki talimatnamenin müzakeresi.

6 — Meclisi İdarenin kanun ve nizamın emir ve tayin ettiği vazife ve selâhiyetleri dairesinde yapabilecekleri hususatın tayin ve muamelât ve mukarreratın yalnız bankanın nef'ine hâdim olabilmesi hususunun bilmüzakere tespiti

7 — Heyeti idarenin yukardaki maddelere her madde akabinde vereceği cevapların kıraati.

8 — Hafız Osman ve Hayrı Efendilerin yerine heyeti idarece intihap olunan Faik ve Tacettin Efendilerin tasdiki memuriyeti.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sirgortalarımızı Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız. Telefon: Beyoğlu 4886.

Milliyet'in Edebî Romanı : 76

Ölüler yaşıyorlar mı?

(Felsefî fantastique roman)

Yazan: HÜSEYİN RAHMİ

— Niçin mümkün olmuyormuş?. Siz bu beyle hanımın valdelerine bu aktin icrası mutlak lâzımdır. Demiş olsanız.. İş olup biter...

Şeyh homurdanarak:

— Cahil çocuklar boş lâkırdılarla beni yormaya mı geldiniz? Maneviyetimden istirhama gelen hacet erbabına ben işkembeden lâf uydurmam.. Yıldızlara bakarım, remil atarım. Ervah ile buluşurum. İn cin ile konuşurum. Muktezayı maneviyet bana ne işaret olunursa onu söylerim..

Büyük bir cür'etle okunan bu büyücü mavalının karşısında Dilâverin nefretten yüzü kızardı. Dudakları titremeye başladı. Onu tamir olunmaz büyük bir pot kırmaktan men için söze hemen Orhan atılarak:

— Siz... Cahil siniz. Gafilsiniz. Benimle muhatabaya oturacak kimseler değilsiniz. Bu benimkisi bir nevi tababeti maneviyedir. Bir tabip hastasına: "Sen ciğeri çürümüş bir veremsin hayatından ümit yoktur." diyebilir mi?

Orhan şeyhi dikkatle süzerek:

— Demek bizim halimiz bu derecede vahim, zaicemiz bu derece müthiş.

Şeyh gözlerini büyülterek:

— Evet.. Evet.. Biribirinizle evlendiğiniz takdirde semavatın penç şule nücumu üzerinize nahis yağdıracaklar...

Orhan — Bu nahsi saatte çeviremez misiniz?..

Şeyh — Mümkün değil...

Orhan — Çok masraflı olacaksa paradan kaçınmayacağımızı da biliniz.

Şeyh lâhavle ile başını sağa sola çevirerek:

— Salla pata sözlerle benim ruhanî kudret ve haysiyetimi zedeliyorsunuz. Ben para âşıklısı değilim.. Benim ruhum, vicdanım daima hakka müteveccihtir. Pederi âlişanım pederiva lâgöherinizle dosttu. Bu kadim muhabbete binaen sizi manevî himayeme aldım. Haddinizi tecavüzle işime karışmayınız. Söylenmeyeceği söyletmeye uğraşmayınız...

Dilâver yine sabır edemedi. Cesur bir tavur alarak:

— Şeyh efendi hazretleri affeedrsiniz, Biz genciz, cahiliz, gafiliz. Gece karanlığında gökteki hesapsız yıldızlara bakıp ta yer yüzündeki insanların mukadderat hakkında kehanette bulunmanın garabetini bir türlü anlayamayız... Çünkü zatı âlinizde biraz heyet ve kozmoğrafya okuduktan sonra nücum ilmile meşgul olaydınız. Bir yıldız nedir? Ona nisbetle hiçliğe sukut eden insanın ehemmiyetsizliğini bilerek böyle üst perde lerden atıp tutamazdınız.. .

Battal zade garip bir tebessümle süzülerek:

— Yine mi bana ders veriyorsunuz? Sabır ve tahammül de fezaili ilâhiyedendir.

Bu yaramazlığınıza karşı susacağım...

Dilâver — Hayır susmayacaksınız. Bize epkem görünen yıldızların dillerinden anlayorsunuz. Bu izdivaç hakkında ne diyorlarsa bize tekrar edecek-siniz.

— Uğursuz, uğursuz, çok uğursuz...

— Para ile bu uğursuzluğu uğura çevirmeye çalışacağız.

Şeyh kavuğunu sarsar bir şiddetle başını sallayarak:

— Para ile mi? Buna milyonlar lâzım.. İnsü cinni doyurması kolay mı?

Dilâver geniş bir tebessümle:

— Milyoner değiliz. Arz üzerinde mütedavil fersude kâğıtparaların yıldızlarda nasıl geçeceğine aklımız ermez.. Cinler şeytanlar doyar fakat insanların dibi delik mideleri doymaz. Milyonu geçiniz. Bir kaç yüz liraya bu işi bitirelim.. Valde hanımlara keyfiyei uğurlu suretle ve hattâ onları bu izdivaca mecbur bırakacak bir ehemmiyette anlatırsınız. Biz de cinlere lâzım gelen ziyafetten çekinmeyiz...

Şeyh tuhaf bir sırıtışla:

— Demek düğünde cinlere zerde pilâv yedireceksiniz?

— Şimdi düğünlerden zerde pilâv kalktı. Artık karın doyurmak yok. Davetlilere bir otelin salonunda kuş kapları kadar küçücük tabaklara bulaştırılmış biraz tereyağı, marmelat filân yalatıp üzerine soğumuş bir çay içirdikten sonra onları cazbant havasının gürültüsü ile sıçratıyorlar..

Şeyh — Dünya değişti..

Dilâver — Evet cinlerin de eski oburluklarından vaz geçmeleri lâzım gelir..

Orhan — Şeyh efendi hazretleri şaka bertaraf (Şehameti göstererek) biribirimiz, evlenmedikçe bizim için hayat, saadet yoktur. Bütün ümitler himmetize takılı kalmıştır.

Battal zade bir kaç yüz liraya hususile cinlere ziyafet semahati duyduktan sonra haylı yumuşamıştı. Binaenaleyh dedi ki:

— Bu iş zordur. Masraflıdır. Bakınız size biraz anlatayım. Şehamet Hanım kürrei arz münbüle burcunda iken dünyaya gelmiştir.

Bu burç havlinde izdivaç meş'umdur. İki taraf için felâket kumkuması halini alır, karı koca daima nifak ve şıkak üzere yaşarlar. Doğacak çocuklar âsi, serkeş, canavar tabiatlı olur.. Kendi aileleri ve cemiyet için birer âfet kesilirler. Etrafa tecavüz, katil haritada her şey yazar. Bu şeametleri tafsilde daha ileri gitmeyerek şimdi Orhan Beyin zayiçesine geçelim.. Onun burcu da akreptir..

Dilâver yine söze dayanamayarak:

— Efendihazretleri akrebi de ne kadar çok seviyorsunuz..

Şeyh yine gözlerini açtı. Ve yine bir iki defa sallandı :

— Bakınız işte bu çocuğun kelâmında ittirat ve mana yoktur. Akrebi ben mi yarattım.. semaya şeklini ben mi çizdim. Orhan Beyefendi teşrini evvelin yirmi beşinde doğmuştur. Bu tarih akrep burcuna müsadiftir. Bu burç çocuklarına hayalperestane, çok küstahane cesaretler verir.. Onları akabeden akabeye düşürür. Felâketten felâkete uğratır.. Izdivaç onlar için harabî, sefalet, geçimsizlik, bedbahtlık membaı, ömür törpüsü bir uğursuzluktur. Çocuklar etrafa el'aman çağırtacak bir azgınlıkta doğarlar.. Babanın bu şeamet tevellüdüne ananın nahsi velâdetini de ilâve ediniz.

(Devamı var)

SANAT

SAN'AT âleminde

San'atın Gayesi

"Tahsisat kesildi" veyahut "sergilerin ziyaretçileri azaldı" diye artık resim yapmaktan vaz geçenlerden "ne için, kim için?" nazariyesini tamim etmeğe uğraşanlardan acaba, haberdar mı sınız?. Bunları bilenler ve işitenler, 5 Ağustos 932 tarihli Cümhuriyette Peyami Safanın "San'at ne içindir?" serlavhalı yazısını okuyunca, herhalde o gün benim gibi bayram yapmışlardır. San'atin gayesini mutlaka bir menfaati istihdaf ettirmek isteyenlerin karşısında yükseliveren Peyami Safanın sesi, bu sese müştak olanlara bir teselli gibi geldi. Öteden beri san'at yapanlarla, san'at hakkında fikir ve kanaatlerini neşredenlerimiz san'atin mutlaka faydası olması neticesinde ittifak etmişlerdi. Yirminci asırda artık her hangi bir fayda münakaşasını reddeden san'at bu bayat fısıltılara kulaklarını tıkamıştır. Bana öyle geliyor ki yarınki neslin terbiyesi uhdelerine mevdu olanlarımız bu vazifeyi suistimal etmişlerdir.

Buraya nakledeceğim satırları bir defa daha ibretle okuyalım.

Ressam Ali Sami Bey mahut akademi münakaşasında şu satırları yazmıştı.

"Heyecanı bediînin can damarı san'atkârın san'atten istifade edebilmesini temin ile kuvvet bulur. İktidar sahibi bir san'atkâr her yerden iyi memleketimizde para kazanabilir." demiş ve akademide san'atle nasıl para kazanılabileceğini öğretmemelerini mektebin bir kusuru olarak göstermişti. (28 kânunusani 932 Cümhuriyet)

Yakup Kadri Bey (Millî Türk bedii) ünvanlı eski bir makalesinde aynen şu satırları yazmıştı: "Anadolu gazetelerinde okuyoruz: Ankaraya bir Rus ressamı gelmiş, harekâtı milliyemize dair bir takım ablolar yapacakmış, bu havadis Türk ressamlarından bir çoğunu hicabından kızartsa gerektir." dedikten sonra:

"Ressamlarımızın mevzuu hallâ bir takım kadın portreleri, deniz banyosu peyizajları ve bizim memlekette mevcudiyeti ne ihtimal verilemeyen bir takım süvare ve balo manzaralarıdır." diyordu. (925 İkdam müşahede ve mülâhaza)

Abdullah Cevdet Bey, 28 mart 931 de sabık Türkocağın da genç nesle mensup kalabalık bir samiin kütlesi huzurunda verdiği bir konferansta "San'at, san'at için değil insaniyet içindir. San'atkârlar, insanlığa, cemiyete hayırsız olurlarsa ana baba katili evlâtlar gibi müteredd ve fâsit zürriyetler menzilesine düşerler." demişti. Şairlerimizin cinsî ve şehevî şiirlerini okurlarken birçok kişilerin yüzlerinin kızardığını söylemişti.

Ercüment Behzadın "Deyyus" piyesi Darülbedayide temsil edileceği sıralarda yalnız isminin gayri ahlâkî olduğundan çıkan münakaşaların sesleri elbette hâlâ kulaklarımızdadır. Orhan Seyfi Bey ile Felek Bürhaneddin Beyin ağır ittihamları gene bu sütunlarda çıkmıştı. (Milliyet 26 teşrinievvel 928)

Faruk Nâfiz Bey Hâkimiyeti Milliyede "San'at faydadır" serlavhalı bir fıkra yazdı. Ve bu fıkra yeni neslin eline verilen mektep kitaplarına alındı. Bu zat ta orada "Nâmık Kemalin, Hâmidin, Fikretin, Mehmet Eminin gözümüzde büyüyen tarafları faydadan ileri geliyor ve cemiyet üzerindeki tesirlerini vücude getiren de onların "iyilik taraflarıdır" dedi ve cemiyetin faydasız unsurlarını içinden attığını söyledi. (Hâkimiyeti Milliye 2 Mart 930)

Aka Gündüz "İki silâh" serlavhalı bir yazısında ressamlarımızı millî mevzuları ihmal ettiklerinden dolayı ittiham etmişti. "Hani Mehmetçik, hani yüzbaşının aşkı, hani bekleyen kız, hani anne, hani ve hani?.." (Milliyet Temmuz 928)

Daha hatırlayamadığım ve hatırlamak istemediğim neler...

Velhasıl herkes bir telden çaldı. San'ati, kimi paraya, kimi ahlâka, kimi bilmem neye vasıta yapmak istedi..

Ben bunların intişar ettikleri tarihlerde her birine ayrı, ayrı cevap vermiş bulunduğumdan burada onları tekrarlamağı lüzumsuz bulduğum için sadece Peyami Safanın o güzel yazısından bahsetmeği kâfi buluyorum. San'attan herhangi menfaat gayesi bekleyenler, dikkatlerini teksif ederek şu satırları okusunlar.

"San'at ne içindir?" suali "kâinat ne içindir?" arz ne makset ile güneşin etrafında dönüyor", gibi orta asır filozoflarının diyalektik münakaşalarına ve mantık oyunlarına benzer. Son suz münazaalara yol açan ve bu da Misisippi nehri niçin uzundur. Himâya niçin yüksektir gibi son derece gülünç bir gayet araştırılışından başka bir şey olmaz. San'at san'at içinde değildir. Cemiyet içinde de değildir. San'ati oyun telâkki edenlerle beraber olduğumuzu da söylemek istemiyoruz. Çünkü mücerret mânasile hayat ta gayesini kendi kendinden ve kendi kendisini izah eden hür, muayyeniyetsiz, hedefsiz, nâmütenahi bir akış değil mi? Felsefî ve mücerret olarak her şey oyundur, her şey san'attir."

İşte Peyami Safa, 25 Ağustos 932 tarihli Cümhuriyette bu satırları yazdı. Gönlümüzün dileğine dil veren bu yazıdan bir az ferahlamış olan ben, bir şükran borcu olarak bu satırları karilerimin nazarı ibretine koyuyorum.

Elif NACİ

Edebî mubahase

Genç Kalemler

Cenap Bey Şirazi'ye âşık oladursun genç kalemler hedeflerini buldular

Kalem ve fikir sahipleri için yeni bir gayret meydanı açıldı. Türkçeyi işleyecek, kuraklıktan, fakirlikten kurtaracağız.

İnkılâp, siyasî ve içtimaî bir çok harap akideleri ezdi, attı. Her tarihî devir kapanırken posa, safra bırakır. Biz de geriye bir Osmanlı siyaseti, bir medrese zihniyeti ve bir kafes mahlûku bıraktık.

Böyle akide ve telâkkiler nihayet şuurlu bir kararla ortadan kaldırılır. Fakat insanlara hükmeden iki kuvvetli çember nizamla, kanunla, kararla koparılmaz. Bunların üzerinde hassas bir kuyumcu gibi işleme dikçe şekilleri değiştirilemez. Biri vicdanî akıdelerdir, biri de dil!

Çar koca Petro bir emirle bütün Rusların sakalını kazıttı.

Olabilir.

Dördüncü Murat bir fermanla tütünü yasat etti.

Mümkündür.

Napoleon bir irade ile İngiliz adalarını abluka etti.

Kabildi.

Fakat Nasralı (Yesu') koca bir dinin mübeşşiri olduğu halde bir kaç bazirgâna derdini anlatamadı. Sürüklene sürüklene çarmıha gerildi.

Islâm dininin bütün Arabistana yayılmasını kılıcının kuvveti ile temin eden (Halitbin Velit) müslüman olmazdan evvel bir gazvede Hazreti Muhammede kılıç savurmuştu.

Hiristiyanlık ilk devrinde milyonlarca kurban vermiştir.

Sünnî ve şiî davası uğurunda Necif, Bağdat, Kerbelâ mıntakasında yıllarca ayni ırkın kanı dökülmüştü.

Paris sokakları ihtilâlden az evvel katolik ve protestan kavgasının kanile sulanıyordu.

Akideye ilişen hak olsun, batıl olsun bütün telâkkiler ancak zamanın hükmile kuvvetini kaybeder.

Bunun kadar olmasa bile (dil) de ayni dereceye girer. Asabiyet dinde ve dilde kendini gösterir. Son asrın mütebariz felsefesi taassuba yeni bir cephe vermiştir. İktısadî taassup!

Bilhassa bu son akide dil taassubunu da, din taassubunu da unutturacak kadar kuvvetli görünüyor.

Biz (dil) den bahsedelim.

(Vatandaş türkçe konuş!) levhaları bilmem bir iz bıraktı mı, fakat tünelde kaç kere Musevi, Ermeni ve Rum vatandaşların bu levhalara baka baka çatır çatır kendi dillerini konuştuklarına şahit oldum.

Zaten böyle levha asmak, hattâ ceza kesmekle bir dili konuşmağa icbar etmek ve yahut bir lisanı ağızlara tıkamak imkânı yoktur. Bu nihayet hâkim tabakanın culture kuvvetile, kendi lisanını cemaate kabul ettirmesile mümkündür.

Biz kendimiz, türkçenin sahipleri bu lisan için bir şey yaptığımız var mı?

Vakıa her devirde bir çok (ukalâyı zaman) türkçenin kaidesizliğinden, eksikliklerinden bahseder. Fakat kimse şöyle ilmî bir tetkik mahsulü bir fikri ortaya atmaz.

Kimi çıkar, efendim türkçede harfi tarif yok. Dişiyi, erkeği, azı, çoğu ifade etmek güç.

Kimi çıkar, efendim, türkçede Négatif'ler eksik. Meselâ akılsız, parasız yazabiliyoruz da çirkinsiz, güzelsiz yazamıyoruz. Halbuki arapçadan, acemceden kelime alırsak bunlara istediğimiz edatı bağlaya biliyoruz.

Bu kabil iddialar belki de haklı olarak her zaman ortaya atılıyor. Fakat netice şu ki bütün bu malûmlara çare bulunmuyor.

Türkçe öz bir dildir. Açılmak yayılmak, kabiliyeti pek çoktur. Yalnız eski ve yeni türkçe kelimeleri köklü bir kaide ve nizam altında dallandırmak lâzımdır. Doğrudan doğruya türkçe isimlerden ve vasıta ile fiillerden yeni yeni kelimeler çıkarmak bir (iştikak lûgatı) hazırlamak mümkündür. Sonra türkçeye alınacak ecnebi kelimeleri de yerleştirmek, aşılamak pek kabildir. Yalnız bu işi şunun, bunun keyfine bırakmak doğru değildir.

Vaktile ihtiyaçla mı, tesadüfle mi nasılsa türkçeye mal olan bazı kelimeler vardır ki onları adeta kendi malımız gibi kullanıyoruz. Meselâ acemce (hane) kelimesini türkçede ne bol ne rahat kullanırız. Meselâ aşhane deriz. Yemekhane deriz. Hattâ bunu ecnebi kelimelere bile bağlamışızdır. Meselâ birahane, telgrafhane dediğimiz vakit adeta türkçe gibi benimsediğimiz bu halitanın yarısı acemce, yarısı frenkçe olduğunu bile hissetmeyiz.

Demek ki ihtiyaç ve zaman kelimelerin cinsini, tabiiyetini, milliyetini silip süpürüyor. Yeter ki onu aşılarken sağlam bir usul ve kaide kullanmalı.

Türkçedeki yabancı kelimelerin mikdarı beş altı bin tahmin ediliyor. Bunlar menşei farkedilmeden kullanılan kelimelerdir. Bu mikdar her gün artıyor. Lisanımıza yeni icatlarla giren kelimeler hiç kontenjan tanımıyor. Balya balya giriyor. Fakat bu bir tehlike değildir. İngilizcenin aslı 38 bin kelime olduğu halde İngiliz lûgati 120 bin kelimeyi toplamıştır. İngilizcenin yarısı lâtinceden alınmıştır. Fakat bugün kimse İngilizlerden bahsederken, dünya üzerindeki halkın dörtte biri ingilizce konuşur.

Bizim iki köklü tutum yerimiz var. Bir taraftan garp lisanlarının zarurî olarak içeri giren kelimeleri, biri de asıl türkçenin unutulmuş, ihmale uğramış, arap, acem baskını içinde kıyıda, köşede kalmış saf cevherleri....

Eski türkçenin köklerine doğru uzanan ellerimiz orada zengin bir maden bulacaktır. Türkçenin bugün için belki de şiveye munis gelmeyecek, kulağa hoş çarpmayacak bakir kelimeleri hiç şüphe yok ki üzerinde asırlarca işlene işlene adeta uydurma bir (edebiyat) yapılan arapça ve acemceden çok yumuşak, çok hareketlidir.

(Osmanlıca) diye ortaya çıkan halita işlene işlene nihayet bir (Edebiyatı cedide) doğurabildi. Milyonlarca halkın diline yabancı olan bu edebiyatın bir millete mal olmasına imkân var mıdır? Fakat ihtiyacın hudutlardan içeri aldığı ecnebi kelimelerle, salâhiyettar lisancıların öz türkçeden tozunu, toprağını silip çıkardıkları bakir kelimeler bugünkü lavhalı bir yazısında ressamlarımızı millî mevzuları ihmal ettiklerinden dolayı ittiham etmişti. "Hani Mehmetçik, hani yüzbaşının aşkı, hani bekleyen kız, hani anne, hani ve hani?.." (Milliyet Temmuz 928)

Daha hatırlayamadığım ve hatırlamak istemediğim neler...

Velhasıl herkes bir telden çaldı. San'ati, kimi paraya, kimi ahlâka, kimi bilmem neye vasıta yapmak istedi..

Ben bunların intişar ettikleri tarihlerde her birine ayrı, ayrı cevap vermiş bulunduğumdan burada onları tekrarlamağı lüzumsuz bulduğum için sadece Peyami Safanın o güzel yazısından bahsetmeği kâfi buluyorum. San'attan herhangi menfaat gayesi bekleyenler, dikkatlerini teksif ederek şu satırları okusunlar.

"San'at ne içindir?" suali "kâinat ne içindir?" arz ne maksatla güneşin etrafında dönüyor", gibi orta asır filozoflarının diyalektik münakaşalarına ve mantık oyunlarına benzer. Son suz münazaalara yol açan ve bu da Misisippi nehri niçin uzundur. Himâya niçin yüksektir gibi son derece gülünç bir gayet araştırılışından başka bir şey olmaz. San'at san'at içinde değildir. Cemiyet içinde de değildir. San'ati oyun telâkki edenlerle beraber olduğumuzu da söylemek istemiyoruz. Çünkü mücerret mânasile hayat ta gayesini kendi kendinden ve kendi kendisini izah eden hür, muayyeniyetsiz, hedefsiz, nâmütenahi bir akış değil mi? Felsefî ve mücerret olarak her şey oyundur, her şey san'attir."

İşte Peyami Safa, 25 Ağustos 932 tarihli Cümhuriyette bu satırları yazdı. Gönlümüzün dileğine dil veren bu yazıdan bir az ferahlamış olan ben, bir şükran borcu olarak bu satırları karilerimin nazarı ibretine koyuyorum.

Elif NACİ

Edebiyat

Kim var, Kim yok?

Kıymetleri takdir edecek kimdir?. Bazılarına göre münekkit, bazılarına göre edebiyat tarihi müellifi.. Münekkit bize bugünü, müellif dünü keşfedecek. Çok zaman, bir eserin keşfi, Kristof Kolombun Amerikayı keşfinden daha zordur. Münekkitte görmek, müellifte unutmamak, birer vasıf olarak değil, âmili aslî olarak sayılmalıdır. Görmeyen münekkit, unutan müellif, sahnedeki figüranın aynidir.

Bizde şöhretler, kıymetler ekseriya, membaı belirsiz sulara benzerler. Bir tesadüf, bir hatıra, her hangi bir vasıta ortaya bir isim koymuştur. Biz, hepimiz, bu isimler üzerinde düşünmeden, membaına giderek, temizliğine bakmadan kıymet oluşunu kabul ederiz. Içimizde telkinî bir inanış vardır. Hüküm ler, nesilden nesle devam edegelmiştir: Büyük san'atkâr, fena yazıcı.. Halbuki, çok zaman, büyük san'atkâr etiketi altında fena yazıcı, fena yazıcı etiketi altında büyük san'atkâr damgası saklıdır. Edebiyat tarihi müellifleri, madalyanın yalnız bir tarafına bakarlar. Çünkü ters tarafını görmek için. Telkinî hükümlerin tesirinden sıyrılmak, zahmet çekerek eserlere bakmak lâzımdır. Müellif, dilediği gibi hareket ederken, yanıldığını anlayınca, unuttuğunu ileri sürer. Halbuki unutmamak müellifin müteradifi değil midir?.

Meselâ, İsmail Habip Bey, teceddüt edebiyatı tarihini neşrettikten sonra bir mecmuada:

— ..... Halbuki daha neler unutmamışım?

Diyor ve kitaba alınmayan bir çok isimlerden bahsediyor. Unutulan bu isimler içinde, kitaba alınmış olanlardan daha çok kıymetlileri vardır. Yine Habip Beyin o zaman söylediği gibi fecri âti şairlerinden Mehmet Behçet, Samih Rifat, Müfit Ratip, Peyami Safa hep unutulanlar arasındadır. Müellif için unutmak bir mazeret olabilir mi? Fecri âti tetkik edilirken Mehmet Behçet, Müfit Ratip nasıl unutulur?. Mehmet Behçetin bugün dahi okurken zevk aldığımız mısralarından yalnız bir kaçı, onun içli bir san'atkâr olduğunda şüphe bırakmaz. Temaşa edebiyatımızdan bahsederken Müfit Ratibi zikretmemek günah olur. O Müfit Ratip ki hakikî bir şair tipidir.

Unutan ve unutmak isteyen müellif te, görmeyen ve görmek istemeyen münekkit te edebiyata muzır insandır.

Reşat FEYZİ

Karagöz münakaşası münasebetile

İlim ve Zihniyet

İlmin hakikî kıymeti, Avrupa'da Rönesans hareketile başlamıştır. Meşhur Michelet Rönesans unvanlı maruf eserinde der ki: "Kurunu vusta'yı yıkan bu hareket Dünya'yı yeniden keşfetmiştir."

Hürriyet ve hakikatı ret ve inkâr eden Orta - çağ zihniyeti dinin ve taassubun dar çerçevesi içinde beşerî zekâyı mütemadi taayiki altında eziyor ve boğuyordu; nitekim, Toulouse'da (1619) dilikerpetenle koparılarak cesedi ateşte kavrulan İtalyan filozoflarından Vanini Lucilio büyücülükle ittiham edilmişti. Luther'in dinî ıslahatı insan kanlarını ırmaklar gibi akıtmıştı. İngiltere'de Bacon (1626) İskolâstik usul yerine Methode expérimentale'i koymak için haylı müşkülâta düçar oldu. Galila'ya ebedî hakikat kilise tarafından cebren inkâr ettirilmişti. Nihayet, hür tefekkür Avrupa'da hâkim olabilmek için XVIII inci, XIX uncu asırları beklemek lâzım geldi. İnsanlığın kafası kolay kolay değişemedi; bir çok başlar yendi.

Yükseltilmesi istenilen bir cemiyette ilmi zihniyet teşekkül etmeden o cemiyetin ilerlemesine imkân yoktur. Muasır mefkûre, keyfi ve sun'i bir yapı değil, kudretini şeniyetten alan haslettir; bugünün mefkûresi, uzun ve yorucu bir mesaiden sonra doğan ilmî bir zihniyettir.

Tabiî ilimlerin teessüsünden evvel, insanlar, bir büyücünün esrarlı değnek darbalarından mucizeler beklerdi; artık, yeni kimya, Simya ilmini kökünden yıktı. Copernic, Kosmoğrafya'yı, Lavoisier Kimya'yı tesis etti. Hiç şüphe yok ki hakikî ilim adamları şeniyetten ilham alanlardır. Bacon diyor ki: "Tabiata hâkim olmak, tabiatın kanunlarına itaatla mümkün olur."

XIX uncu asırda, tam bir hürriyete kavuşan insan zekâsı, bu asırda, beşerî terakkilerin: en yüksek bir seviyesine çıkmıştır: şimendiferler, telgraflar elektirik ve buhar makinaları gibi bir çok ihtiralar biribirini takip etti; ticaret ve sanayi büyük inkişafa mazhar oldu. "Hakikat" esas ittihaz edildi; mühayyel bir âlem yerine, şeniyete istinat eden Positiviste bir görüş ilimde, tarihte, hulâsa, hayatın bütün safhalarında hükmünü sürmiye başladı. Bu suretle ilmin zaferi teessüs edebilmişti.

Avrupa'da Hérodote'la başlıyan "Tarih", Auguste Comte, Ernest Renan, Taine, Karl Marx gibi güzide filozof ve müverrihlerin örs ve çekici altında kat'i şekil ve mahiyetini aldıktan sonra, menkıbeler hakikî nisbetlerine irca edilebilmişti. XVII inci asırda yetişen tarihçilerden Bossuet "Umumi Tarih" unvanlı eserinde tarihî hâdiseleri "İlâhî mukadderatın cilvelerinden addetmek suretile tetebbu eder; Voltaire ise tarihte âmil olarak "İnsanda bulunan terakkî kabiliyetini" ileri sürer. XIX uncu asrın ikinci nısfında ölen Aug. Compte'ta tarihin bütün mekanizmasını "Beşerin fikri hayatına" atfettiği halde K. Marx bilûmum tarihî hâdiselerde "İnsanın zarurî, ve mübrem ihtiyaçlarını temin" için sarfettiği mesaiden başka bir şey bulmaz.

Bugün, bütün muasır müverrihler, tarihî hâdiseler karşısında bir Anatomiste gibi soğukkanla hareket ediyorlar; menkıbe ve Tradition'lar, ancak hâdiselerin tarihî mahiyetlerini az çok aydınlattığı için faydalıdır. Müsbet ilimlerin ve tarihî maddeciliğin bu gibi hurafe ve efsaneleri şiddetle rettettiği ve serbest tefekkür ve mütaleaya vâsi bir saha ayırdığı bir zamanda bizler için de başka türlü davranmak imkânsızdır.

Son günlerde "Karagöz var mıdır? Yok mudur?" diye ortaya bir mesele çıktı; herkes bir şeyler söylüyor veyahut söylemek istiyor. Bu bahis hakkında "Günün akisleri" muharriri de şöyle bir mütaleada bulunuyor: "Fakat biz, en ziyade böyle bir münakaşanın Halkevinde çıkışına hayretteyiz. Ne garip tecellidir: İstanbul Halkevinin ilk hazırladığı ihtifalde bazı aklı evvel ulema, Mimar Sinanın Türk olmadığını söylemişlerdi. Şimdi de Bursa'da Halkevinde Karagözün hayal olduğu söyleniyor! Bu kadar güzel, bu kadar canlı millî bir tipi, hayal bile olsa hakikat yapmıya uğraşmalıyız".

Halbuki tarihin en belli başlı gayesi, zamanların teakup ve teselsülü içinde adem oğullarının hayat ve eserlerini tesbit ve irae etmekten ibarettir. Yoksa herhangi mevhum bir hayali veyahut bir efsaneyi hakikat gibi göstermek günün ilim âleminde en gülünç bir mevkie düşmek demek olur. Şunu unutmamalıdır ki, muasır tarihçinin ne dini ve ne de memleketi vardır.

Vak'aları Authentique vesikalara istinat etmiyen "Tarih" e tarih değil «Légende» unvanı verilir.

İlmî zihniyeti teşekkül etmiyen bir cemiyetin medeniyet dünyasından geri kaldığına hükmedilir. Hakikî ilim adamları hâdiseler karşısında İmpartiale davranmak ve Chauvinisme'den kaçmak mecburiyetindedir; aksi takdirde mesai sahası ilim haricinde kalır.

Onun için genç kalem sahipleri Büyük Gazi'nin işaret ettiği bu yolda çok rahat yürüyecekler, kalemlerimize sinen osmanlıcanın küfünü, pasını bu kuvvetle sileceklerdir.

Çağataycanın ahengini pek vahşi bulan Cenap Şehabettin Bey Şirazî'nin lisanına âşık oladursun, genç kalemler yollarını ve hedeflerini bulmuşlardır.

Burhan CAHİT

Akdeniz Medeniyeti

Zafran toplayan adam: Knossos fresklerinden

Heykeltraşlık

Girit,, ve umumiyetle "Akdeniz,, medeniyeti bugüne kadar yalnız ufak boyda heykeller vermiştir ki bunlara "heykelcik - statuette,, demek daha uygundur. İlk eserleri ta "Neolitik - Néolithique,, devre kadar çıkarabiliriz. O zaman kâseleri, vazoları çömlekleri yontup işleyenler, yavaş yavaş onlara hayvan, sonraları insan şekli vermeye başlamışlar ; böylece heykeltraşlığın ilk mahsulünü meydana getirmişlerdir. Bu devrenin kültüründeki birlik, "Akdeniz,, havalisinin ayni tesirler altında kaldığını göstermektedir. Bu tesirlerin punarı neresidir? Elimize geçen eserleri iyice gözden geçirince görüyoruz ki bu tesirlerin istikameti Mezopotamya'dan, Anadolu'dan ve Mısır'dan geçmektedir.

"Girit,, de ve (Akdeniz) havalisindeki eserler yerli taşlardan mermer, çini ve tuğladan (1) , fildişinden ve nadir olarak, tunçtan yapılmışlardır. Yapılan şeyler yalnız "Rondbos - Ronde - bosse,, değil, ayni zamanda insanı hayran bırakan "kabartmalar - bas relief,, ve hemen sade Giritte bulunan boyalı kabartmalar - relief - peints,, dır.

Daha ilk zamanlardan itibaren bu san'atin "Girit,, teki orijinal noktasını buluyoruz: "Hareket,, i yaşatmak!. Bu hususta en büyük vasıfları: Canlılığa ve realiteye sadık kalmak! Teknik itibarile Mısır'dan, Mezopotamya'dan, Anadolu'dan aldığı dersler inkâr kabul etmezse de, "Akdeniz,, san'atinin hakikî merkezi olan "Girit,, in, muhitinden, kendisinden verdiği şeylerle yeni tipler yarattığını da derhal kaydetmemiz lâzımdır. İnsan hayat ve işinin bu eserlerde aldığı yere bakılırsa, Girit'i kadim Yunan san'atinin anası gibi telâkkide aldanılmamış olur. (Knossos'da bulunan rahibe figürinleri, Petsofa'daki tuğla figürinler gibi..)

Bulunan "kabartmalar - bas - relief heykeltraşlığın "rond bos-ronde - bosse,, kısmındaki azlığı telâfi edecek zengin ve değerlidir. İlkin kabartmalar hafiftir; boya, bu alçak kabartmaları diri, yüksek göstermekte mühim bir vazife görmüştür. Yüz sene geçmeden — orta minoenler devrinin sonlarına doğru — teknikte çok terakki ediliyor ve naturalist bir san'atin renklere, canlılığa, kıvraklığa aşkını açıkça bildiren kıymetli nümuneler meydana geliyor. (Knossos'da bulunan bir keçi ve yavruları; Ayatiriyada'da bulunan esmer sabun taşından yapılmış "riton - rhyton,, denen vazolar, kâseler..)

"Renkli kabartmalar - relief peints,, resmin o iptidaî devrinde san'atkârın gölgeleri ifade etmek , gördüğünü tamamlamak için bulduğu bir çaredir, denebilir. Büyük boyda eserleri işte nasıl bu vadide elde etmiş bulunuyoruz. (Bu nevi kabartma heykel işlerini binaların en göze çarpacak yerlerinin süslenmesi için gurup halindeki eserlerde kullanıyorlardı. Yapılacak mevzuun killi bir alçıdan taslağı meydana getirilir , ince ve sert bir (stuc) la eser tamamlanarak son şeklini alırdı. San'atkâr vücut teferrüatını, seçtiği boyalarla ayrıca işlerdi.) Tamamile Girit'e mahsus kalan bu san'at şekli takriben "orta minoen,, lerin sonunda ilk eserlerini vermeye başlamış , "son minoenler,, de muhteşem derecesine yükselmiştir. (Zambaklı kral, böğüren boğa başı..)

"Akdeniz,, in diğer beldeleri de heykeltraşlığa yabancı kalmamışlardır. "Kéros,, da bulunan (Kanun çalan adam) , mermerden bir başı (ikisi de "Atina,, daki (Millî müze) de muhafaza edilmektedir) sanki "gübizm,, mensubu bir san'atkârın elinden çıkmıştır.

"Şliman,, in 1871 - 1875 te mikenya'da bulduğu altın maskeleri memleketimizde hemen herkes tanır. "Vafyo kâseleri,, denen ve Mora yarım adasında bulunarak son minoenlerin nihayetine ait olan altın kupalarsa kabartma san'atile mücevherciliğin yan yana yürüdüğünü göstermesi ve bilhassa yeni bir tekniğin: manazır - perspective'in işe girdiğini bildirmesi itibarile çok kıymetli vesikalardır.

Bütün bu eserler ya Girit'te yapılmış, ya Girit'te yapılan nümunelerden itifade etmiş, ya Girit san'atkârları tarafından bu havali prensleri, hükümdarları için işlenmiştir. Demek hepsinin ders aldığı yer Girit'tir.

Girit'te bulamadığımız büyük boyda heykel veya "kabartma,, yı, Mikenya sarayının sur kapısı önünde dikilen ve "yüksek kabartma - haut - relief,, olarak yapılan "arslanlı kapı" da bulabiliyoruz .

Motif, tarz, eseri terkip eden unsurların dinî ve sembolik kıymetleri itibarile Girit'e sadece "yapılış - exécuation,, itibarile yerli karakterlere ait bulunan bu eserde; sütunun aşağıdan yukarıya doğru kalınlaşan biçimine, başlığın şekline bakmak; arslanların dayandığı (Autel) ve bizzat bu (Autel) fikri, eseri yaratan san'atin, Mezopotamya ve Hititlerin kudretli dünyasından dolaşarak Akdeniz'e dökülen umumi bir cereyan ve onun "Girit" te hususî şeklini bulan bir ifadesi olduğunda şüphe bırakmaz.

Arkeoloji
Remzi OĞUZ

[1] Bu tuğla kelimesini "Pişmiş toprak" karşılığı olarak kullanıyorum.

Resim sergisi

Geçen hafta Müstakil Ressam ve Heykeltraşlar Birliği müessislerinden ressam Ali Avni Beyin bir resim sergisi açacağını haber vermiştik. Ali Avni Bey, sergisini eylûlün beşinci günü Glorya sineması salonlarında açacaktır. Bilâhara sergisinden uzun uzadıya bahsedeceğimiz için şimdilik ressama muvaffakıyetler temenni ederiz. Ali Bey sergisini Ankarada tekrar edecektir.

Galatasaray sergisi

Galatasaray sergisi ayın otuzuncu günü kapanacaktır.

Şimdiye kadar sergiyi birçok zevat ziyaret etmiş ve birkaç lâvha satın alınmıştır. Ressamlarımızın bu sene Ankarada bir sergi açacakları tahmin edilmektedir.

Vatandaş!

7 — 14 milyon Türkün senede 14 milyon Türk lirası biriktirebilmesi için her Türkün bankaya senede bir lira yatırması kâfidir.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

ıktısat vekili vaziyeti anlatıyor

(Başı 1 inci sahifede)

kteki mallarını çıkarabilmek i- ı ihracat tacirlerinden yüzde , yüzde 40 üzerinden ihracat sikası almak mecburiyetinde ka caklardır. Bu takdirde manifa- ra fiyatları müstehliklerin zara- ıa olmak üzere yüzde 35, yüz- 40 nisbetinde yükselecektir. ı sebeple manifaturacılar takas ırarnamesinin neşrinden evvel ɔariş edilerek gümrüğe gelmiş an malların, bundan evvel şeker kahve tüccarı için yapıldığı gi- , bir defaya mahsus olmak üze- gümrükten çıkarılmasına mü- ade edilmesini, bu kabil olma- ğ ıtakdirde manifatura eşyası- n da kontenjana tabi tutulması temenni etmişlerdir .

Mustafa Şeref Bey bu müraca- a verdiği cevapta bu talebin is'- ıı kabil olamadığını ve ihracat ıcirlerinden alınacak ihracat ve- kalarının ancak manifatura fi- atı üzerinde yüzde 3 - 5 nisbetin e bir fark tevlit edebileceğini be an etmişlerdir.

Vekil Bey bir aralık Tokatli- an oteline gelen Büyük Millet leclisi reisi Kâzım Paşa Hazret- erile görüşmüşler ve biraz sonra ün akşamki ekspresle Prağa mü eveccihen hareket etmişlerdir. Mustafa Şeref Bey Prağda bir müddet kalacak ve bir buçuk ay adar Avrupada bir tetkik seya- ati yaptıktan sonra şehrimize av et edeceklerdir.

Mustafa Şeref Bey dün akşam 'okatliyan otelinde gazetecileri ka- ul ederek sanayi erbabının mevaddı ptidaiyenin kontenjana tâbi tu- ulmasından mütevellit şikâyet ve emennilerini ve afyon tüccarının ındişeleri hakkında şu beyanat- a bulundular.

Mecaddı iptidaiye ve kontenjan

— Teşrinievvel, teşrinisani ve kânunuevvel aylarına şâmil ol- nak üzere tertip edilen kontenjan listesinde on bir milyon liraya ya- kın idhalât eşyası tesbit edilmiş- tir. Bu liste tesbit edilirken bilhas sa memleket fabrikalarının ipti- dai maddelerine olan ihtiyaçları nazarı dikkate alındığından bu mikdar dahilinde iptidai madde her türlü kuyuttan âzade olarak memlekete idhal edilmiş olacak- tır. Fabrikatörler bu mikdardan bir kısmının tüccar eline geçerek kendilerine daha bahalıya satıla- cağı ve bu suretle mamûl eşya maliyet fiyatının artacağı şeklin- de bir endişe serdetmektedirler. Ayni iptidaî maddeyi kullanan fabrikatörler birlik teşkil ederek müracaatları takdirinde onlara a- it siparişlerin takdimen idhali için bir karar almabileceğini kendile- rine bildirdim. Onlar da bu yolda iptidaî madde satın almak koope ratifi teşkil etmek arzusunu izhar ettiler.

Yeni kararnameye göre, mem leket fabrikacılığı ufak dahi olsa gene yeni bir himaye görmekte- dir. Mamul mevat takasa tabi ol- mak kaydile idhal edileceği için memleket dahilindeki imalât o nisbette himaye görüyor demek- tir. Kontenjan listesinde tayin e- dilen mikdarlar iptidaî madde ih- tiyacına yüzde yüz nisbetinde ki- fayet etmese bile , fabrikatörlerin takas mukabilinde idhal edecekle ri kısım, azami yüzde 10 yüzde 15 gibi küçük bir nisbet dahilinde kalacağından yukarıda beyan et- tiğim yeni himayeler karşısında hiç bir şikâyet mevzuu teşkil ede- mez.

Diğer taraftan fabrikatörler bu cüz'i mikdar için takasa mura caat ettikleri takdirde kendi ma- mul maddelerinin alıcısı olan bü- yük müstahsil kütlesine yardımda bulunmuş olurlar. Bu yardım da gene mamullerinin satışını temin eder .

Afyonculların şikâyeti

— Afyon tacirlerinden müte- şekkil bir grupla da görüştüm. Af yon yetiştiriciler satış birliği hak kındaki kanunun son muvakkat maddelerine ait bazı hükümlerin lâyikile izah edilmemiş olduğunu anladım. Kanunun bu hükümleri ne göre 1933 senesi nisanından iti bâren elinde afyon bulunan tacir ler 933 senesi mayısından itibaren satış inhisarı birliğin eline geçece ğinden afyonlarını bu birlik vasıta sile satacaklardır. Bazı spekülâ- törlerin yaptıkları yanlış propa- gandaya göre, gûya birlik tüccar elindeki afyonları bedelsiz olarak alacak ve müddeti malûm olma- yan bir zaman içinde satacaktır şeklinde bir takım haberler şayi olmuştur. Halbuki kanunun hük- mü böyle bir anlayışa muhtemel değildir. Çünkü kanunun maksa- dı, hususî tüccar elinde bulunan afyonların mikdarın ıanlamak, bunların satışını mürakabe altın- da tutmaktır.

Bu suretle tüccar elinde bulu- nan ta yeni kanunun muvakkat

edilecek afyonlar, gene sahipleri nin malı olarak kalacak, sahiple- ri birliğe teslim ettikleri afyonla- rını ihraç edecek, tüccardan iste- diği kimselere satmak suretile mal larının satışı ile iştigal edecekleri gibi birlik te bunları elden çıkar- mak için ayrıca meşgul olarak sat mağa çalışacaktır.

Yanlış propaganda yapmak su retile bugün afyon tüccarı elinde bulunan malın kıymetini düşüre- rek istifade kaygusunda bulunan ların, birlik bedelsiz olarak bu mallara vazıyet edecek, bu malla rın birlik tarafından ne vakit sa- tılacağı meçhuldür gibi düşünce- ler yanlıştır ve hiç bir suretle va- rit değildir.

Tüccar kanunu muvakkat mu- cibince birliğe teslim edeceği afyo nunun bir an evvel satılmasile işti gal edeceği kanundan çok açık su rette anlaşılır bir hakikattir. Di- ğer taraftan tüccarın krediye müh taç olduğu da ifadelerinden anla- şılıyor. Kendilerine bir birlik yapa rak köylüden malı birlik vasıtasi le almalarını ve gene birlik vası- tasile satmalarını tavsiye ettim. Birliği teşkil ettikleri takdirde kendilerine kredi açılması için bir liğin bankalara tavsiye eyleyece- ğini bildirdim. Onlar da bir bir- lik vücude getirmeğe karar verdi ler. Bu yolda vücude getirecekle- ri birlik bunların bankalar nezdin deki itibarını arttıracağı gibi hü- kûmetin kendilerine yapacağı mü zahereti de kolaylaştırmış olacak, bu suretle hem kendi ellerindeki afyonlar ve hem de bundan böyle alacakları afyonlar kıymetlene- cektir. Afyon yetiştiriciler satış bir liği kanunu 933 senesi mayısından itibaren 933 senesi mahsulüne şa mil olmak üzere satış inhisarının tatbik olunacağını beyan etmekte ise de birliğin teşkilâtı kanunun meriyete girmesinden itibaren baş laycağından şimdi bu teşkilâta başlanmıştır. Borsa komiseri Niza mettin Âli Bey birliğe umumî kâ- tip tayin edilmiştir. Diğer teşkilâ ta da başlamak üzereyiz.

Birlik te ayrıca memlekette stok teşkil eden afyonun sürümü işile meşgul olmağa başlayacağı gibi zaten taahhüdatını muntaza- man karşılamak üzere esaslı bir stoka mühtaç bulunduğundan tüc car elindeki afyonların da bu su- retle kıymetlenmesi tabiidir."

Kânunusanide başlayacak kontenjan

Vekil Bey bundan sonra kânu nusanide başlayacak olan yeni kontenjan listesinde eşyanın mem leket itibarile taksim edileceğine dair şayi olan haberin doğru olup olmadığı hakkında sorduğumuz suale şu cevabı vermiştir:

— Bu yolda ittihaz edilmiş bir ka rar yoktur. Şimdiye kadar tatbik edilen sisteme nazaran tatbikında çok müşkülâtı mucip olacak olan, memleket itibarile kontenjanın taksimi şimdilik derpiş edilmemiş tir.

— Amerika ile iktısadî münase batımızın inkişafı için Amerika se firile vuku bulan temaslarınız hak kında malûmat lûtfeder misiniz?

— Amerika ile münasebatı ti- cariyenin tevsi ve inkişafı üzerin- den çalışılmaktadır. Bunun tahak- kuku için bazı tedbirler de alın- maktadır. Alınacak tedbirler etra fında Amerika sefirile teatii efkâr da bulunulmuştur.

Fabrikacılar yarın toplanıyor

İstanbul Millî sanayi birliğinde, şehrimiz fabrikatörleri yarın bir içtima yapacaklardır. Bu içtimada fabrikatörler namına Yalo- vada İktısat vekili Mustafa Şeref Beyi ziyaret ederek fabrikatörle- rin temenniyatını arzeden heyet, bu temas hakkında heyeti umumi yeye izahat verecektir. Aldığımız malûmata nazaran, İktısat vekili Mustafa Şeref Bey Sanayi birliği heyetinin temenniyatını büyük bir alâka ile dinlemiş ve fabrikaların mevaddı iptidaiye ihtiyaçlarının temini için birlikte hal çareleri a- ranmıştır.

Malûm olduğu üezre, fabrika- lar şimdiye kadar mevaddı iptida iyelerini kontenjan harici olarak İktısat vekâletinin tasdikile idhal etmekte idiler. Halbuki yeni kararname bu imkânı kaldırmıştır. Sanayi birliği heyeti bu ciheti ve- kile beye azederek fabrikaların bu şerait altında devamı faliyete imkân göremediklerini bildirmiş- lerdir. Mustafa Şeref Bey gelecek kararnamede fabrikaların ihtiyaç larının nazarı dikkate alınacağını vadetmiştir. Vekil Bey gelecek ka rarnameye kadar üç aylık konten janda mevcut mevaddı iptidaiye nin münhasıran fabrikaların isti- fadesine hasredilebileceğini bey an etmiştir.

Üç aylık kontenjan listesinde- ki mevaddı iptidaiye yekûnu kıy- meti 10,5 milyon lira kadardır. Bunun da erbabı sanayiin üç ay- lık ihtiyaçlarına kâfi geleceği tah

Şükrü Kaya B. Geldi

(Başı 1 inci sahifede)

şu beyanatta bulunmuşlardır:

" — Seyahatimin intibaını ifade edecek sözler: «İyi ve daima iyiye doğru!» kelimelerile hulâsa olunabi- lir.

Memlekette asayiş her zamankin- den daha yolundadır.

Mutat süallere cevap olarak de- rim ki, hemşerilerimizin nefislerine ve cümhuriyete ve onun büyük şef- lerine payansız olan itimat ve mer- butiyetlerini her zamandan daha kuv vetli buldum. Türkiyenin siyasî ve İktısadî emniyeti için bundan daha büyük, daha sağlam mesnet olamaz.

Temas ettiğim vilâyetlerde resmî ve hususî umran faaliyetleri gör- düm, bunun başında Trabzon - Ka- raköse yolu ile bilhassa Rizelilerin, Giresunluların, Ordulıuların içeriye doğru açtıkları yollar vardır. Bu faa liyetlerin hepsinin fevkinde Kara- deniz gençlerinin metotla organize' edilmiş spor faaliyetleri gelir. Halk Evleri gençlerin kültür ve fikir saha larındaki faaliyet ve kudretlerini muayyen gayelere sevk ve enerjile- rini teksif etmektedirler. Kazalar ve köyler bile bu nizamdan hariç kal- mak istemiyorlar. Halkevlerinin ka- zalara ve köylere kadar teşmili mil- lî kültürün inkişafı için bir zaruret olduğu elle tutulup gözle görülecek kadar maddiyet kespetmiştir.

Devlet daireleri, mahallî ve beledî idareler, millî müesseseler, Halk fır- kası teşekkülleri tam bir ahenkle ga- yemize vüsule mevcut imkânlar dai- resinde çalışmaktadırlar.

İdareye ait olan hususlarda yerle- rinde gördüğüm noksanları taallûk ettiği kanun ve teşkilât sahalarında tabiidir ki izale ve ikmale çalışaca- ğım."

Vekil Bey ve matbuat

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey, dün muharririmizle hasbihal eder- ken, gazetelerin Anadolu'ya geç gel- mekte olduğunu okuma ihtiyacının tatmin edilemediğini söylemiş ve gü nü gününe halkı hadisattan haber- dar etmek için tayyare seferlerinin temini lüzumundan bahsetmiştir. Matbuatın eksi bir hadimi de olan Şükrü Kaya Bey:

— İnşaallah bu da olacaktır. De- miştir.

Şükrü Kaya Beyin matbuat ile de bu derece yakından alâkadar olma- ları bütün gazetecileri çok memnun e deceği ve dolayısile memleket irfanı- na büyük hizmetler temin olunacağı şüphesizdir.

Yolda bir kaçakçı kuşu

Şükrü Kaya Beyi yakından tanı- yanlar bilirler ki, çok iyi bir nişancı ve avcıdır.

Haber aldığımıza göre, Şükrü Ka- ya Bey son seyahatında Erzincan'a girerken Frat nehri üzerinden uç- makta olan büyük bir kuş görmüş- tür.

Şükrü Kaya Bey, çifte ile nişan a- larak ateş etmiş ve bu isabetli atışla kuş, vurularak Frat nehrine düşmüş tür. Kuş sudan müşkülâtla çıkarıl- mış ve orada bulunan köylüler bu civarlarda böyle bir kuşa ilk defa te- sadüf ettiklerini söylemişlerdir. On, on bir okka gelen kuşun Pelikan (kaşıkçı kuşu) olduğu anlaşılmıştır. Vekil B. tahnit edilmek üzere kuşu Erzincan lisesine hediye etmiştir.

İstanbul'da Balkan Şampiyonası

(Başı 1 inci sahifede)

ler ve malmemnuniye iştirak ede- ceklerini cevap olarak bildirmişler- dir. Ancak daha kimlerin geleceği muayyen değildir, çünkü onlar da en kuvvetli ekiplerini yollayabil- mek için seçme yapmaktadırlar. Bu- gün veya yarın kimlerin iştirak ede ceğini bildiren telgrafları bekle- mektedir.

Yugoslavyaya gelince

Tertip heyetinin yazdığı mektuba gelen cevapta, şimdi bütün Yugos- lav tenisçilerinin yaptıklarını ve bir kısmının memleket dahilin de olmadığı için bu çok kıymetli tur nuvaya maalesef iştirak edemiyecek- lerini teessüfle bildirmişlerdir. De- mek oluyorki Balkan tenis turnuva- sı Romanya,Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye arasında oynacaktır.

Türkiyeden maçlara bütün birin- ci sınıf oyuncular iştirak etmek hak kına malıktır. Ancak en kuvvetli ih- timal olarak Türkiyeyi — bu son günlerdeki fevkalâde formlarına na- zaran — Suat ve Sedat temsil ede- ceklerdir

Turnuva temamile .(Davis cap) nizamatına göre oynanacak singl ve dubl olacaktır.

Maçlar Fenerbahçe kortlarında 2, 4, 9 ve 11 Eylûlde oynanacaktır.

Şurası çok şayanı memnuniyettir ki: Türk topraklarında ilk defa ola- rak beynelmilel bir turnuva yapılı- yor ve buna da 4 Balkan devleti iştirak ediyor.

Bu işe ilk defa ön ayak olmuş o- lan tenisçileri tebrik etmek ve ken- dilerine memleket sporculuğu namı-

Yeni talimatnamede ne kayıtlar var

(Başı 1 inci sahifede)

re heyetleri üç gün zarfında tetkik ederek intaç edecektir. Riyaset bu kararları derhal alâkadar gümrük i- darelerine bildirmekle mükelleftir. Mahallî iktisat ve Ticaret müdürleri bu heyetlere behemehal iştirak ede- cekler ve bu zevat bulmamadıkça he yetler karar veremiyeceklerdir. Mın- taka Ticaret ve İktısat müdürleri bulunmayan yerlerde Oda baş kâtip leri veya kâtibi umumîleri vekâletin mürakibi umuru sıfatlie içtimalara iştirak edeceklerdir.

Bu vaziyete göre Ticaret odası i- dare heyeti 1 Eylûlden itibaren her gün içtima halinde bulunacaklardır.

1 Eylûl 932 tarihinden 31 Kânu- nuevvel 932 tarihine kadar liman- larda mevcut kararnamede yazılı ih- raact eşyasını ihraç edecekler malla- rın her türlü evsaf ve sairesini karar namede yazıldığı gibi ihraçtan üç gün evvel ihracatı tespit komisyonu- na bildireceklerdir.

İhracatı tespit komisyonları resmî tatil günlerinden mada her gün içti- ma edeceklerdir.

Talimatnamenin metni

ANKARA — Kontenjan kararna- mesini ntatbikına dair talimatname iktısat vekâletince vilâyetlere tebliğ edilmiştir. Talimatname şudur:

1 inci madde — 24-7-932 tarih ve 13213 numaralı kararnameyle ilga e- dilmiş olan a, b, c, d, e, g, ve h liste lerine dahil olan eşyadan 1 eylül ta- rihinden evvel gümrüklere gelmiş o- lanların yahut 1 eylül tarihinden ev vel sipariş edilmiş oldukları aşağıda yazılı şartlar dairesinde tahakkuk e- denlerin eylûl 932 zarfında konten- jan harici ithaline müsaade olunur. Bu mallardan ithal talebinde bulu- nan tacirler siparişin nevi, miktar,ta rihini, siparişin verilmiş olduğu müessesenin ismini ihtiva eden mu- kavele, yahut sipariş mektubu sure- tini, malın Türkiyeye sevkine mü- teallik konişmento sigorta poliçesi ordino bunlara mümasil diğer vesai- ki yahut usulü dairesinde musaddak suretlerini imza ve mesuliyetleri al- tında malın bulunduğu mahallin ti- caret sanayi odası riyasetine tevdi ederler.

Bu talepler tarihle sıra numarasile bu husus için açılacak deftere kay- dedilerek muameleye tâbi tutulur.

Oda reisleri vesaikin tevdi edildi- ği günü takip eden gün zarfında İs- tanbul ve İzmirde ticaret odası ida- re heyetlerine bunlardan başka ma- hallerde oda meclislerine tevdi eder- ler. Heyet meclislerce kendilerine tevdi olunan vesaiki üç gün zarfın- da tetkik ederek bunların muvazaa- dan ari hakiki girecek olduklarına kanaat getirdikleri takdirde keyfiyet müşterek mes'uliyetle imzaları tah- tında bir mazbata ile oda riyasetine bildirilir. Riyaset bu kararları derhal alâkadar mahallin gümrük idaresine bildirmiye mecburdur.

c — Mahallî mıntaka ticaret ya- hut iktısat müdürleri işbu heyetlere behemehal iştirak edeceklerdir bu memurların hazır bulunmakları he- yetler bu işler hakkında karar itti- haz edemez mıntaka ticaret ve ikti- sat müdürlükleri bulunmıyan yer- lerde oda başkâtipleri vekâletin oda- lar nezdindeki muakkibi umuru sıfa- tile oda idare heyet yahut meclisleri müzakeratında hazır bulunurlar.

d — Oda idare heyetleri yahut meclislerince bu bapta ittihaz olu- nacak kararlar tarih sıra numarasile hususî bir zabit defterine yazılarak aza tarafından imz edilir .

2 inci madde — 1 eylül 1932 den 31 birinci kânun 1932 ye kadar, 31 dahil, üçüncü madde mezkûr liman- larda Türk mahsulâtından üzüm, in cir, fındık, yün, zeytinyağı, gülyağı, ve kasaplık hayvan ,balık , tiftik, ih raç edecekler bu malların nevini, miktarını, bulunduğu mahalli, ihraç edileceği memleketi, Türk parası ve döviz olarak kıymetini, mürselünile- yhin sarih adresini, malların an- konsinasyon yahut mürsil emrine, ordre gönderilip gönderilmediğini i- ki esas nüsha ve bir suretten ibaret beyannamelerle tarihi sevkten en az üç ün evvel 3 üncü maddede yazılı ihracat tesbit komisyonlarına bildi- rirler.

3 üncü madde — Bu beyanname- ler tarih, numara sırasile, hususi bir deftere kaydedilerek muameleye tâ- bi tutulur. 2, 3 üncü maddede yazılı olduğu üzre 1 eylül 1932 den 31 bi- rinci kânun 1932 ye kadar ihraç edi lecek malların kıymetlerini tesbit et mek üzere İstanbul, İzmir, Trabzon, Giresun, Ordu, Ayvalık limanlarında icabında iktısat vekâletince tayin e- dilecek diğer iskelelerde vekâletinin tayin edeceği bir murahhas ile ma- hallin en yüksek mülkiye memuru, yahut tevkil edeceği zat mahalli ti- caret, sanayi odaları meclislerince meclisi temsil etmek üzere ihtisas erbabı arasında seçilecek iki zat, o- da umumî ve başkâtipleri yahut bun ların yerine vekâletinin östereceği bir zattan mürekkep ihracat tesbit komisyonları teşkil olunur. Bu ko- misyonlara bizzat hazır bulunduğu takdirde iktısat vekâletinin murah- hası riyaset eder. Evvelki madde mucibince müteşekkil komisyonlar resmî tatil ünlerinden maada behe- mehal her ün içtima ederler. İçti- maın müteber olması için en az dört azanın bu meyanda iktısat vekâleti- nin murahhasının huzuru şarttır.

4 — üncü madde Kararlar tarih, numara sırasile azanın imzaları me- suliyetleri altında hususî bir zabıt defterine kaydolunur. Komisyonun tahrir işlerinin idaresine lüzumu o- lan memur vesait ve levazım mahal- lî ticaret odalarınca temin olunur.

Komisyon kendisine tevdi olunan beyannameler üzerine malın miktar cins kıymet ve diğer evsafı hakkın- da malın vazedilmiş olduğu mahal- de azasından bir veya bir kaçının huzurile de tetkikat icrasına salâhi- yettardır. Bu mallar ihraç edildikçe komisyon ihracatçılardan menşe se- hadetnamesi konşimento sigorta po- liçeleri ikinci nüshalarını tahmil ve tahliye şirketleri bulunan mahaller- de bu şirketlerden alınacak tahmilin bilfiil vuku bulmuş olduğunu müs- bit evrâkı ihraç vesaikine müsteni- den banka kredi hesaplarında yapı- lan muameleler üzerine alınacak banka vesikalarını ve bunlara mü- masil lüzum göreceği diğer evrâkı müsbiteyi talep ve tetkik ederek ih racın bilfiil vuku bulmuş ve ihraç edilen eşyanın miktar ve keyfiyeti- nin beyannameye muvafık ve beyan namelerde gösterilen fiatların cari piyasa fiatlarına uyğun ve hakiki o- lup olmadığını tetkik ve tahkik e- der.

5 inci maddede yazılı şerait dahi- linde yapılan tetkikat ve tahkikat müsbet bir surette neticelenip ko- misyonun muvafık kararına iktiran ettiği takdirde, komisyon ihracatçi- nin 2 inci madde mucibince vermiş olduğu beyannamelerin her iki esas nüshasile bunlara ilâve olunan sü- reti tasdikile bu esas nüshalardan bi- rini hıfız ve diğerini süret ile birlik- te ihracatçının eline verir.

Birinci fıkra mucibince ihracatçı- lara verilecek ihracat beyannameleri suretleri ancak esas nüshalar ile bir- likte hüküm ifade eder. Münferiden ne esas nüshalar ve ne de suretleri üzerine muamele yapılabilir.

6 ıncı madde — Hükümleri daire- sinde ithal talebinde bulunan tacir- ler mezkûr esas nüshaları suretleri- le birlikte olarak gümrük idarele- rine vermeğe mecbur oldukları gibi, gümrük idareleri de her iki vesika- nın kendilerine bu şekilde tevdiini aramakla mukelleftir.

7 inci madde — Komisyonca tas- dik edilmiş olan beyannameler için hususî bir defter tutulur. İşbu defte re beyannamenin sıra numarası,ta- rihi, ihracatçı ve mürselünileyhin i- sim ve adresleri ihraç olunan malın nevi, miktarı, kıymeti, ihraç edildi- ği memleketin ismi dercolunur. Def- ter kuyudatında hak veya silinti yapmak memnudur.

8 inci — 2 inci maddede yazılı mallardan ihracat yapmış, oldukları ihracat tesbit komisyonlarınca mu- saddak beyannamelerle tahakkuk e- denler, birinci teşrinin ilk gününü- den 1933 senesi şubatinin 15 ine ka- dar (15 dahil) bu beyannamelerde türk parası ile gösterilen kıymetin yüzde ellisine tekabül eden kıymet- lerde olmak üzere, birinci ve ikinci teşrin birinci ve ikinci kânun ayla- rile 1933 senesi şubat ayının birinci

Kış yaman Olacak!

(Başı 1 inci sahifede)

kında kehanette bulunanlar var- dır. Meselâ kızılcık birdenbire bollanırsa dehşetli karakışa alâ- mettir... Ayva deseniz o da öyle... Bu sene vakıa kızılcık, geçen se- neye nazaran daha boldur. Şim- diden manav dükkânlarında tek tük ayva satılıyor.

Demek tehlike var? O halde korkunç bir kış geçirmeğe şimdi- den kendimizi hazırlamalıyız?...

Karilerimizi merakta bırakma mak için hemen söyleyelim ki, bu şayialardan hiçbirinin aslı yoktur. Tabiatin, önümüzdeki teşrin ve kânunlarda bize nasıl bir sürpriz hazırladığını daha evvelden kes- tirmek mümkün değildir.

Rasatane müdürü Fatin Bey, bize şu teminatı veriyor:

— Havaların değişeceğine dair en ufak bir emmare bile yoktur. Vaziyet henüz değişmeğe meyyal görünmüyor.

Havalar henüz lodosa bile dön memiştir.. Poyrazdan esintili ola- rak devam ediyor.

Anî bir tahavvül olsa bile bu, hiçbir zaman kışın hafif veya şid detli geçeceğine delâlet etmez. E- sasen ne yazdan, ne de hattâ son- bahar aylarında kışın derecesini tahmin edemeyiz. Şöylenilenler- den hiç birinin sağlam bir esasa istinat etmediğini söyleyebilirim. Hava işlerinde tesadüf edilen dev riyet usulü yaz ve kış hakkında câri değildir."

En salâhiyettar rasat âlimimi- zin bu sözlerine de inanmayarak hâlâ kışa ait gayptan haberler u- çurmakta devam edenlerin, günah ları boynuna, oduncularla ortak olduklarından şüphe edeceğiz.

Pr. Piccard Brüksele dönüyor

ZURICH, 27 A.A. — Professeur Piccard'ın balonunun sepeti Brüksel'e nakledilmek i- çin hazır bulunmaktadır. Suut esnasında istimal edilmiş olan cihazları imal ve Dubendorf'da bu cihazların montaj ve tatbiki ni sevk ve idare eylemiş bulu- nan mühendis Kipfer, bir kam- yona irkâp ve iki gün zarfında Brüksel'e vâsıl olacak olan ba- lon sepetine refakat edecektir. Sepet Brüksel Darülfünununda teşhir edilecek, balonun zarfı yeni bir suut için hazır bulun- mak maksadile Schlieres'de ka lacaktır.

Professeur Piccard, yarın ha reket eyliyecektir.

nısfı esnasında birinci ve ikinci teş rin ile birinci kânun aylarında meri kontenjan listelerinde isimleri mev- cut mevattan kontenjan harici ithal yapmağa salâhiyettardırlar. Bu su- retle ithal olunacak malların kıyme- ti olarak 1860 numaralı muamele vergisi kanununun 5 inci maddesi- nin "B" fıkrası mucibince muamele vergisine matrah ittihaz olunan kıy- met alınır. Muamele vergisinden muaf olmasından dolayi mezkûr ver giye matrah ittihaz olunacak kıy- metleri bulunmıyan mallar için gene 1860 numaralı kanunun 5 inci mad- desinin "B" fıkrası mucibince tesbit olunacak kıymetler esas tutulur

9 uncu madde — 8 inci madde mucibince ithalde bulunanların bir esas nüsha ve bir suretten ibaret ola rak ellerinde bulunan ihracat beyan nameleri, ithalin vaki olduğu mahal lin gümrük idaresince alınır ve her ikisinin üzerlerine ithalâtçının ismi ithal olunan eşyanın nevi, kıymeti, miktarı gümrük ithal beyannamesi- nin tarih ve numarası ve diğer lü- zumlu görülecek meşruhat verildik- ten sonra esas nüsha iptal ve hıfız ve merbutu olan suret 7 inci madde mucibince tutulacak deftere kaydi düşürülmek üzere mevzuubahis ih- racat beyannamesini tasdik etmiş o- lan ihracat tesbit komisyonuna ir- sal olunur.

10 uncu madde — Ankonsinyas- yon veya mürsil emrine "a ordre" olarak sevk ve ihraç olunan mallara mukabil verilen ihracat beyanname- lerine müsteniden 8 inci madde hü- kümleri dairesinde ithalde bulunula- bilmesi için bu malların sevkedilmiş oldukları memleketlerde veya diğer bir yabancı memleketet satılmış ol- duklarının tevsiki meşruttur. Bu sa- tışın muvazaadan ari hakiki ve ger- çek olduğunu üçüncü madde mücibince müteşekkil komisyon tahkik ve tevsik ve kendi mesuliyeti altın- da tasdik eder Bu tasdik kararları komisyon reisi tarafından alâkadar gümrük idarelerine tebliğ olunur. Evvelki fikrada yazılı şekillerde sev kolunan mallardan satılmış oldük- ları bu suretle tevsik ve tasdik edil- memiş olanlar mukabilinde evvelce verilmiş ihracat beyannamelerine müsteniden 8 inci madde hükümleri dairesinde mal ithaline gümrüklerce müsaade edilmez ankonsinyasyon veya mürsil emrine sevk ve ihraç e- dilmiş olan mallara mukabil veril- miş tasdikli ihracat beyannamelerı- ne müsteniden ithal talebi vukunda gümrük idareleri bu maddenin birin ci fıkrası hükümlerine riayet edilip edilmemiş olduğunu mübrez ihracat beyannamesini tasdik etmiş olan ko- misyondan istilâm ve almacak ceva- ba göre muamele ifa etmekle mü- kelleftirler.

11 inci madde — 11940 numaralı kararnamenin üçüncü maddesi hü- kümleri dairesinde yapılacak mübay aat hakkında muadil kıymet üzerin den takas esası ve takas mukavelele rindeki tediye şartları mahfuz kal- mak şartile bu talimatnamenin 8 in ci maddesi hükümleri tatbik olunur. 8 inci madde hükümlerine müsteni- den tablo, koleksiyon gibi cari kıy- met ve fiatları olmıyan antika ve nadide eşya ithaline müsaade olun- maz.

Ankara'nın en büyük Kitap, gazete ve Kırtasiye mağazası
AKBA
Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon : 3377
Her lisanda gazete mecmua ve kitap
Her nevi kırtasiye eşyası ve mektep levazımı
Her türlü Fotoğraf levazımı - makineler ve amatör işleri
Etem Pertev ıtriyatı
Kütahya çinileri

Doktor
Hafız Cemal
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398.

Doktor
Ruşçuklu Hakkı
Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No. 21.— Tel: Beyoğlu 2797. Saat: 14-18.

Göz Hekimi
Dr Süleyman Şükrü
Birinci sınıf mütehassıs
(Babıali) Ankara caddesi No.60

DOKTOR
EMİN ŞÜKRÜ
Dahili hastalıklar mütehassısı
Her gün öğleden sonra İstanbul Türbe Babıâli Caddesi No. 10
Telefon 2,2622

30 Ağustosa hazırlık

Bu sene Zafer bayramı her senekinden parlak olacak

30 ağustos Zafer bayramı için lâzım gelen bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir. Bu sene 30 ağustos her seneden daha parlak bir şekil de tesit olunacaktır. O günün merasim programımı hazırlıyan komisyon mesaisini ikmal etmiş ve şu mukarrerati ittihaz etmiştir:

1 — 30 Ağustos programımın esası Kolordunun programıdır.

2 — O gün için Belediyece Darülfünunun iç ve dış meydanında (Hoparlör) tesisatı yaptırılacaktır.

3 — Kıdemsiz zabitin nutkundan sonra halk namına Halkevi azasından biri tarafından bir hitabe irat olunacaktır.

4 — Askerî bandolar Kolordu kumandanının hitabesinden sonra Mikrofon önünde İstiklâl marşı çalacaklardır.

5 — Maarif müdürlüğü isimleri tesbit edilen mekteplerin merasime iştirakini temin edecektir.

6 — 29 Ağustos saat 10 da Maarif müdürlüğü Kadıköy için Süreyya sinemasında Üsküdar için Halk fırkası merkesinde, Beşiktaş için 19 uncu mektep, Beyoğlu için Galatasaray lisesinde ve İstanbulda Darülfünun konferans salonunda mıntakaları talebelerini toplayacak, Kolordu tarafından gönderilecek konferansçılar tarafından harbın ve zaferin safahatı izah edilecektir.

7 — 30 Ağustos saat 16 da Yeşilköyde Boğaziçi, Eminönü tayyarelerine at konma merasimi yapılacaktır.

8 — 30 Ağustos saat 16 da Darülfünun meydanında Halkevinin Müze ve Sergi şubesi tarafından hazırlanan kitap panayırının açılma merasimi yapılacaktır. Bu panayır dört gün devam edecektir.

9 — 30 Ağustos saat 18 de Halkevinde İstanbul'daki kıtaat ve müessesatı askeriye mümessillerinden mürekkep zabıtan heyetine 100 kişilik bir çay verilecektir.

10 — 25 Ağustos akşamından itibaren 30 Ağustos kadar Radyoca tayin edilecek saatlerde her gece o günün harp safhalarına dair konferanslar verilecektir.

11 — 30 Ağustos gecesi Radyoda istiklâl marşı ve Cümhuriyet andı terenrüm edilecek. Ve Başkumandan meydan muharebesi hakkında konferans verilecek, şiirler söylenecek ve Başkumandan meydan muharebesi hakkında konferans verilecek, şiirler okunacaktır.

12 — Halkevi o gün ve o gece dağıtılmak üzere bir tarafı vaziyeti harbiyeyi gösterir ve bir tarafı bazı vecizeleri havi kartlar bastırılacaktır.

13 — 30 Ağustosta şehrin muhtelif mahallerinde, Halk fırkası klüplerinde tezahurat ve eğlenceler tertip edilecektir.

14 — 30 Ağustosta Doğancılar meydanında fırka muzikası, Beyazıt meydanında (Panayır yerinde) Üsküdar halk bandosu gündüz 16 dan itibaren şehir bandosu da gece Taksim meydanında çalacaklardır.

15 — Belediye havaî fişekler hazırlıyacak, geceleyin Taksim, Beyazıt (Panayır yeri), Doğancılar, Kadıköy ve Beşiktaş'ta atılacaktır.

16 — Ayrıca Esnaf cemiyetleri ve Halk teşekkülleri resmi geçide iştirak edecektir.

Yapılacak merasim programı da aynen şudur:

1 — 30 Ağustos - 932 salı Zafer bayramı günü tebrikât Kolordu karargâhında saat dokuzdan ona kadar devam edecektir.

2 — Mezkûr gün Beyazıt meydanında yapılacak merasim geçişi için kıtaat ve mekteplerle sivil teşkillerin toplanma yerlerini ve merasim geçişinde takip edecekleri yolu gösterir kroki bağlıdır. Krokiye ilişik liste ayni zamanda merasim geçişi sırasını göstermektedir.

3 — Merasime gelen kıt'alar ve mektepler saat onda yerlerini almış bulunacaklardır. Toplanma mahalline Darülfünun bahçesinin Morcan Süleymaniye ve vezneciler kapılarından girilebilecektir. Beyazıt kapısından girmek yasaktır.

4 — Merasim, tarafından yapılacak bir teftiş ile başlayacak ve müteakiben en kıdemsiz zabit tarafından istiklâl harbi ve başkumandanlı muharebesine dair bir hitabede bulunulacak ve tarafımdan buna mukabele edilecektir. Bundan sonra askeri mektep muzıkaları hep birlikte İstiklâl marşını çalacak kıtaat ve mektepler selâm vaziyetine gelerek meçhul Asker selâmlanacak, badehu verilecek işaret üzerine merasim geçişi başlayacaktır.

5 — Merasim geçişini yapan kıtaat beyazıt, Divanyolu, Sultanahmet, Salkımsöğüt, Sirkeci, Karaköy köprüsü, Sishane karakolu, Galatasaray, İstiklâl caddesi yolu ile, Taksim meydanına gidecek ve oradan yerlerine döneceklerdir. Mektepler dönüşte Karaköyden itibaren serbesttir.

6 — Gerek kıtaat ve mekteplerin ve gerekse iştirak edecek diğer teşkillerin su ihtiyacının temini ve Darülfünun bahçesile Beyazıt meydanının da tozdan kurtulması için sulandırılmasına ait tedabirin alınmasını İstanbul Belediye reisliğinden rica ederim. Kezalik merasim mahallinde merkez kumandanlığı tarafından gösterilecek yerlerde bir nutuk kürsünü ve merasim geçişi amiri ve seyre gelecek zevat için bir tribün yapılması ve ayni zamanda seyre gelecek zabitan ve halk için duracak yerlerin geçecek kıtaatı iz'aç etmiyecek tarzda tellerle çevrilmesini yine İstanbul Belediye Reisliğinden rica ederim .

7 — Halkın izdihamına meydan vermemek kıtaatın geçişini ve intizamını bozmamak ve iz'aç etmemek üzere merasim mahallinin inzibatına ait İstanbul merkez kumandanlığının emrindeki bir bölük piyade 30 atlıdan mürekkep askerî müfrezeye yardım etmek üzere icabı kadar Polis memurunun bulundurulmasını ve bu hususta mes'ul bir amirin merkez kumandanile 30 Ağustos 932 saat dokuzdan itibaren merasim mahallinde temas ve teşriki mesai eylemelerinin teminine emir buyrulmasını İstanbul Vilâyetinden rica eylerim.

8 — Evvelki senelerdeki intizamsızlığa mukabil geçen sene Maarif idaresinin aldığı tedbirlerle intizamı temin edilen sivil mekteplerin bu senede ayni suretle tedbir ittihaz ve bu intizamı temin edecek kudret ve kabiliyette bir memur tayin edilmek suretile hareket edilmesini ve tayin edilecek memurun yine merasim mahallinde İstanbul merkez kumandanile teşriki mesaî eylemesinin emir buyrulmasını kezalik İstanbul Vilâyetinden istirham eylerim.

9 — Şehir bandosunun merasime iştirakine ve merasim geçişindeki hareketi için merasim mahallinde İstanbul merkez kumandanlığından emir almak üzere müracaat etmesine emir buyrulmasını da İstanbul Belediye Reisliğinden istirham eylerim.

10 — Geceleyin kıtaat ve mektepler tarafından fener alayları tertip ve icra edilecektir .

11 — Merasim günü tam zeval de eByazıt ve Selimiyeden 21 pare top atılacaktır.

12 — Saat ayarı Karaköydeki umumî saatten ve bunun bozukluğu veya sair suretle mağdumiyeti halinde Eminönündeki saatten alınacaktır. Bu saatlerin 29 Ağustas 932 günkü ayarı muteberdir.

Yapılacak büyük geçit resmin de geçit sırası şu tarzdadır.

1 — Harbiye mektebi (Muzika sile beraber)
2 — İhtiyat zabit mektebi.
3 — Askerî Tbb. ve Byt. Ttb. Mp. leri
4 — Dz. Harp mektebi ve deniz lisesi.
5 — Kuleli askeri lisesi
6 — Maltepe askerî lisesi.
7 — Piyade alayı (F. Muzikasile beraber).
8 — İstihkâm bölüğü
9 — Muhabere taburu
10 — Nızraklı Sv. Bl..
11 — Top Tb.
12 — Tayyare timsali
13 — Polis
14 — İtfaiye Bl. ve İtfaiye otomobilleri.
15 — Mehter takımı
16 — Sivil mektepler
17 — Sivil teşekküller ve cemiyetler.

İzmir'de Zafer bayramı

IZMIR, 27 A.A. — 30 Ağustos Zafer bayramında Dumlupınarda yapılacak merasimde şehrimiz namına bulunmak üzere ticaret odası, ve Belediye, Cümhuriyet Halk Fırkası ve İzmir esnaf ve amele birliklerini temsil eden heyetler seçilmiştir. Heyetler 29 Ağustosta İzmir'den hareket edeceklerdir.

Istanbul 3 üncü icra memurlugundan: Bir borcun temini istifası için mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer Bürüksel mamulâtı bir rende bir Planya tezgâhı ve ayni mamûlâttan ayaklı demir tahta bıçkısı Un kapanında polis merkezi karşısında açık arttırma suretiyle 31-8-932 çarşamba günü saat 9,30 dan 10,30 kadar satılacaktır. Taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur.

Manisa Belediyesinden:

1 Eylûl 932 tarihinde yapılacağı evvelce ilân edilen Manisa şehrine silae edilecek su işi münakasasının bazı esbap dolayısile 1 Teşrinievvel 932 tarihine müsadif cumartesi gününe kadar talik edildiği ilân olunur. (4400)

Türkiye İş Bankasından:

Zafer Bayramı münasebetile 30 Ağustos 932 salı günü İstanbul ve Beyoğlu şubelerimiz kapalı bulunacaktır.

Türk Sanayii Harbiye ve Madeniye Fabrikası İdare Müdiriyetinden:

Boş tahta sandık	28 × 32 × 50	800 adet
" " "	22 × 28 × 50	200 "
" " fıçı	45 × 65	60 "
" çimento çuvalı		800 "
Az müstamel ateş tuğlası	6,5 × 11 × 23	9000 "
Boş yağ tenekesi		60 "

Yukarda eb'at cins ve miktarı yazılı eşya pazarlıkla satılacağından almak isteyenlerin mezkûr eşyayı görmek ve pazarlık etmek üzre fabrikaya müracaatları. İstanbul - Haliç - Karaağaç.

Beykoz Malmüdürlüğünden:

Köyü	Mevkii	Cinsi	Mikdarı	Muhammen K.
Polonez	Argatbaşı Nikolka tarlası	Çalılık ve fundalık	350 dönüm	350 lira

Yukarıda cins ve evsafı yazılı Emlâki milliyeden bir kıt'a çalılık mülkiyeti satılmak üzere müzayedeye çıkarılmıştır. 20 Eylûl 932 tarihinde ihalei kat'iyesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda saat 2 de Beykoz Malmüdürlüğüne müracaatları. (4399)

İnkılâp Liseleri Müdürlüğünden:

Bakalorya ikmal imtihanlarına Eylûlün 3 ünde, sınıf ikmal imtihanlarına 4 ünde başlanacaktır. Talebelerimiz muayyen günlerde mektepte bulunmalıdırlar.

Mersin Vilâyeti Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünden:

Mersin memleket hastahanesinin 77 kalem mualece ihtiyacı 28-9-932 pazar günü saat on beşte pazarlık suretile ihale edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere Mersin Vilâyeti Encümenine müracaat etmeleri ilân olunur.

Şirketi Hayriyeden:

Cumadan maada günlerde Salacak hattına ait 233,235,237,236, 238 ve 240 numaralı seferler ile Köprüden Beşiktaş ve Üsküdara 188 ve 190 No. seferler,

Cuma günleri Salacak hattına ait 545, 547, 549, 546, 548 ve 550 numaralı seferler ile Köprüden Beşiktaş ve Üsküdara 484 ve 486 numaralı seferlerin Ağustosun yirmi dokuzuncu pazartesi akşamından itibaren icra edilmeyeceği ilân olunur.

Istanbul beşinci hukuk dairesinden: Aziz Beyin Beşiktaşta Sel sokağında 18 numaralı hanede oturan Zater hanım aleyhine ikame eylediği davadan dolayı evrakı dava sureti mumaileyhanın adresine gönderilmiş ise de gösterilen mezkûr haneyi terkederek elyevm ikametgâhı meçhul olmasından naşi tebliğ edilmeksizin iade edilmiş ve bermucibi talep ilânen tebliğat icrasına tahkikat hâkimliğince karar verilmiş olduğundan on gün zarfında cevap verilmesi için tebliğ makamına kaim üzere salifüzzikir arzuhal sureti mahkeme divanhanesine talik edildiği gibi gazete ile de ilân olunur.

Istanbul yedinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer gayri mubadillere ait bono 3-9-932 tarihinde saat 11 ilâ 12 arasında İstanbulda dördüncü Vakıf hanında esham ve tahvilât borsasında paraya çevrileceği ilân olunur.

Istanbul yedinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer bir adet yazı makinesinin 3-9-932 cumartesi günü saat 13 ilâ 15 de sandal bedesteninde satılacağı ilân olunur.

Istanbul ikinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen tuhafiye eşyası 4-9-932 tarihine müsadif pazar günü saat 8-10 arasında Galatasarayında yerli mallar pazarı fevkindeki dairede açık arttırma suretile satılacağından taliplerin yevmü mezkûr ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Istanbul 5 ci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz olup satılmasına karar verilen büfe, çini, roba, masa ve sair eşyayı beytiye 3-9-932 cumartesi günü saat on ikiden itibaren Beyoğlunda Taksim de Ayaspaşada Mezarlık sokağında 6 numaralı hane önünde açık arttırma ile satılacağı ilân olunur.

Hali tasfiyede bulunan

Millî Ticaret

Türk Anonim Şirketi tasfiye memurlarından:

Hali tasfiyede bulunan Millî Ticaret Türk Anonim şirketi heyeti umumiyesinin aşağıdaki hususların müzakeresi zımnında Eylûl ayının 12 inci salı günü saat 10 da Bahçekapuda Cermanya Hanında 16/17 numerolu dairede içtimaı tensip edildiğinden hissedaranın mezkûr gün ve saatte orada hazır bulunmaları ve yevmi içtimadan bir hafta evvel tasfiye memurluğuna müracaatla dühuliye varakaları almaları ilân olunur.

Ruznamei müzakerat:

1 — Tasfiyenin bulunduğu vaz'iyet hakkında rapor kıraati ve muktezi kararlar itası.

2 — Tasfiyenin temdidi.

3 — Müflis ağa zade Hulûsi Bey tarafınd'an vukubulan sulh teklifinin tetkiki.

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden: Pangaltıda hamamda Bilezikçi sokağında Bilezikci apartmanının 3 numaralı dairesinde sakin ve Galatada Kürekçilerde Karakaş hanında 4 numaralı yazıhanede emlâk komisyonculuğu etmekte iken 11-7-932 tarihinde vefat eden Baruh Yeruşalmi efendinin terekesine mahkemece vaziyet edilmiştir. tarihi ilândan itibaren eshabı metlûp ve alâkadaranın bir ay ve mirasçıların üç ay zarfında Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları lüzumu ilân olunur.

Istanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden: Amerikan Ekspres bankasına merhun (368) balyada tahminen (25160 okka muhtelifcins ve nevide tiftiklerin satılması ve satışın bu ayın 29 uncu pazartesi günü saat 1 den 3 e kadar ve müşteri bulunmadığı taktirde müteakip günler de ayni saatte Ticaret borsasında icrası kararlaştırıldığından talip olanların mezkûr ve saatlerde Borsada hazır bulunmaları ilân olunur.

---

3 üncü kolordu ilânları

Çorlu ve Tekirdağındaki kıtaat ihtiyacı için aşağıda mikdar ve cinsi ve ihale tarih ve saatleri yazılı erzak ve yem münakasaya konmuştur. Taliplerin vakti muayyeninde Çorluda satın alma komisyonuna müracaatları. (724) (4410)

Mevki	Mikdar	Cinsi	İhale tarihi	Gün	Saat	Münakasanın cinsi
Çorlu	1200	Soğan	17/9/932	Cumartesi	17	Alenî münakasa
Tekirdağı	1600	"	"	"	17	" "
Tekirdağı	86400	Saman	"	"	17	" "
Çorlu	80500	"	"	"	17	" " 2 parça
Çorlu	24000	Patates	"	"	16	" "
Tekirdağı	32000	"	"	"	16	" "
Çorlu	152000	Arpa	"	"	17	Kapalı zarf
Tekirdağı	61000	"	"	"	17	Alenî münakasa

* * *

Çatalca müstahkem mevkiinin 437,864 kilo odunu kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 10-9-932 cumartesi günü saat 11 dedir. Şartnameyi isteyenlerin her gün taliplerin vakti muayyeninde III. KO. K. SA. AL. KOM. müracaatları. (706) (4270)

* * *

Çatalca mst. mv. kıt'aları hayvanatı ihtiyacı için 60 bin kilo saman alenî münakasaya konmuştur. İhalesi 29-8-932 pazartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (644) (3910)

* * *

Trabzondaki kıtaat için kapalı zarf usulile 348,000 kilo ikinci nevi fabrika unu münakasaya konmuştur. Ihalesi 31-8-932 çarşamba günü saat 16 dadır. Taliplerin Trabzonda satın alma komisyonuna müracaatları. (648) (3935)

* * *

Kolordu ve birinci fırka kıt'atı ihtiyacı için yaş sebze 27,868 fasulya, 27,868 patlıcan, 13,544 bamya, 8685 kilo domates kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5-9-932 Pazartesi saat 11,30 dadır. Şartnameyi almak isteyenlerin her gün, münakasaya iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (672) (4097)

* * *

Çatalca müstahkem mevki kıt'atı için 5000 kilo sade yağı alenî münakasaya konmuştur. Münakasası 5-9-932 pazartesi günü saat 10,30 dadır. Şartnameyi almak isteyenlerin her gün, münakasaya iştirak edeceklerin vakti muayyeninde komisyona müracaatları. (673) (4098)

* * *

Tefenni'deki kıtaatın bir senelik ihtiyacı olan 326,350 kilo saman kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 18-9-932 pazar günü saat 15 tedir. Şartnameyi görmek isteyenlerin her gün komisyonumuza, taliplerin vakti muayyeninden evvel İspartada satın alma komisyonuna müracaatları. (722) (4408)

* * *

K. O. ve 1 inci fırka kıt'aların bakır kapları kalaylanacaktır. İhalesi 29-8-932 pazartesi günü saat 15, 30 da komisyonumuzda yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (721) (4407)

* * *

K. O. ve F. I. ihtiyacı için 22050 kilo mangal kömürüne verilen fiyat pahalı görüldüğünden bir hafta talik edilmiştir. Münakasası 3-9-932 cumartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin her gün öğleden evvel komisyona müracaatları ve münakasaya iştirak edeceklerin teminatı muvakkatelerile birlikte vaktinde komisyonda bulunmaları. (720) (4406)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. lânları

Ampul
adet
800 Muhtelif Wat Kuleli mektebi
350 " " Baytar "

Yukarda miktarları yazılı elektrik ampulleri ayrı ayrı olmak üzere pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlıkları 28/8/932 pazar günü saat 10 dan 12 ye kadar icra edilecektir. Taliplerin evsaf ve şeraitini anlamak için her gün ve muayyen saatinde de teminatlarile birlikte Merkez K. satın alma komisyonuna müracaatları. (29) (4383)

* * *

Hava Makinist mektebi için 360 çeki odun pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 31 Ağustos 932 çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (30) 4384)

* * *

Merkez K. emrindeki müessesat ihtiyacı için 328 ton yerli kok kömürünün 15 eylûl 932 perşembe günü saat 14.30 da kapalı zarfla münakasası vardır. Taliplerin evsaf ve şeraitini anlamak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin muayyen saatten evvvel teklik mektuplarile komisyona müracaatları. (6) (4239)

* * *

Odun
Çeki
1132 Topçu Atış Mektebi
4135 Maltepe Lisesi
850 Ölçme taburu
——
6117

Yukarıda yazılı mahallere hizalarındaki mikdarlarda ve bir şartnamede kapalı zarf suretile odun münakasası 18 Eylûl 932 Pazar günü saat 15 te Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de şartnamesi veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale gününün muayyen vaktinde komisyon riyasetine vermeleri. (20) (4363)

* * *

Odun
Çeki
1150 Ihtiyat Zabit Mektebi
320 Asker konağı
300 Askerî Matbaa
850 Merkez Kumandanlığı
——
2620

Odun
Çeki
690 Eczacı Mektebi
700 İhzarî Küçük Za. Mp.
28 Levazım Dikim Evi
700 Gülhane hastahanesi
252 Askerî Müze
——
2370

Yukarıda yazılı mahallere hizalarındaki mikdarlarda iki şartnamede kapalı zarf suretile odun satın alınacaktır. Münakasaları 17 Eylûl 932 cumartesi günü saat 15 te Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır Taliplerin şartnamelerini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de şartnamesi veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale gününün muayyen vaktinde komisyon riyasetine vermeleri. (21) (4364)

ZAYI — 1821 numarah otomobil plâkası zayi olmuştur. Eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Istanbul İkinci icra memurluğundan: Bir alacaktan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesi takarrür eden Kasımpaşada Camii kebir mahallesinde atik kebapçı cedit dört kuyu dere boyu caddesinde atik 8 cedit 6 No ile murakkam ve tamamına (2098) lira kıymet takdir edilen ma bahçe bir bap hanenin tamamı 2[illegible]-9-932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede birinci açık arttırması icra kılınacaktır. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin mezkûr gayri menkûlün kıymeti muhammineşi olan meblağı mezbur (İkibin doksan sekiz) liranın % yedibuçuğu nisbetinde teminat akçesi vermeleri lâzımdır. Hakları tapo sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılarla, diğer alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında evrâkı müsbitelerile birlikte daireye bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapo sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi ile belediye resimleri ve vakıf icaresi müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 28-8-932 tarihinden itibaren daire divanhanesinde asılı bulunduralacak olan arttırma şartnamesile 931-2705 numaralı dosyasına müracaatla mezkûr dosya derununda mevcut ve mahalli mezkûrun evsaf mesaha ve sairesini havi vaziyet ve takdiri kıymet raporunu görüp anlayabilecekleri ilân olunur.

Istanbul Dördüncü İcra memurluğudan: Her birinin beher metro murabbaına 250 kuruş kıymet takdir edilen Samatyada Hacı kadın ma hallesinde Hacı kadın çeşmesi sokağında eski 8 No. larla murakkam olup kayden 3 senetle tasarruf edilmekte ikisi yekdiğerine muttasıl ve diğeri müstakil ikisi 97 şer metro murabbaında ve diğeri 109 metre murabbaında bulunan ve tamamları 767 lira 50 kuruş kıymet tutarında olan işbu üç kıt'a arsanın tamamları ayrı ayrı şartnameleri ile açık artırmaya vazedilmiş olup 3-9-932 tarihinde şartnameleri divanhaneye talik edilerek 22-9- 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul Dördüncü İcra dairesinde açık artırma ile satılacaklardır. Artırmalar ikincidir. Birinci artırmalarında her birine 50 şer liraya talip çıkmış olup bu kere en çok artıranların üstünde bırakılacaklardır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi teminat alınır müterakim vergiler ile belediye resimleri vakıf icareleri müşteriye aittir. İcra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapo sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddealarını ilân taribinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birdirmeleri lâzımdır aksi halde hakları tapo sicillerile sabit olmayan satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 931-922 numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Istanbul altıncı icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer bir adet Borel markalı kasa ve Olveti markalı yazı makinesi koltuk ve kanape ve saire 31-8-932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan 11 re kadar Mahmutpaşada İstanbul bankası önünde açık artırma suretile satılacağından talip olanların yevmü mezkûrde mahallinde hazır bulunan memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

Darülâceze Müdürlüğünden:

Darülâcezeye dokuz ay için iktiza eden Etin şartnamesi veçhile ve kapalı zarf usulile münakasası 8 Eylûl 932 perşembe günü saat 14 te icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile müracaatları. (4147)

ZAYI — Çapada 31 inci İlk Mektebinden 931 de aldığım şehadetnamemi kayıp ve diğer bir nüshasını almak üzre İstanbul Maarif Müdiriyetine müracaat eylediğimden mezkûr şehadetnamemin hükmü olamayacağını ilân eylerim. Melâhat

Süt veren annelere

Fosfatlı Şark Malt Hülâsası

Kullanınız sütünüzü art
Çocukların kemikleri
Kuvvetlendirir

E. Neş'et Kinin Komprimeleri

Beher komprime 0,25 gr. saf kinini havidir. Çok zarif bir şekilde tüpler içinde piyasaya çıkmıştır. Soğuk algınlığı grip, baş ağrısı, sıtma nöbetlerinde kinin alacağınız zaman daima E. Neş'et kininlerini isteyiniz. Alman'yanın en meşhur kinin fabrikası olan Zimmer kinini ile yapılmıştır. E. Neş'et markasına dikkat ediniz.

Beykoz Fabrikasının

En sağlam ve nefis malzeme ile imal ettiği kunduralar: 34 numaraya kadar 2 1/2, 39 numaraya kadar 3 lira, 39 dan yukarı 4 lira 70 k. ve renkli 4 lira 95 kuruş gibi gayrıkabil rekabet fiatlerle her çeşit ihtiyaçlarınızı

Yerli Mallar Pazarı

Mağazalarında emniyetle tedarik edebilirsiniz.

İstanbul: Bahçekapı - Beyoğlu: İstiklâl caddesi - Ankara: Çocuk sarayı caddesi - Samsun: Bankalar caddesi.

Yüksek Baytar Mektebi Kabul Şeraiti

1 — Yüksek Baytar mektebi leylî ve meccanidir.

2 — Yalnız lise mezunları kabul olunurlar.

3 — Talipler aşağıda yazılı vesaiki istidalarına raptederek İstanbul'da bulunanlar Selimiyede Yüksek Baytar mektebi rektörlüğüne, taşradakiler mahalli Baytar müdürlüklerine müracaat etmelidirler.

A) Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olduğunu natık hüviyet cüzdanı,

B) Mütehassısları tam hastane heyetinden istihsal edilmiş nümunesine muvafık ve musaddak resimli bir kıt'a raporu (bu rapor hastane baştabiplerinin resmî mührile memhur ve mazruf olarak tabipler tarafından diğer evrakile birlikte gönderilecektir) bu hastaneler Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarıbekir nümune hastaneleri; İstanbul Çocuk hastanesi; İzmir, Bursa, Konya, Adana ve Samsun memleket hastanelerinden ibarettir. Buralarda muayene olunmak için bu hastanelerin mensup oldukları Vekâletlerin Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüklerine talipler bizzat müracaat edeceklerdir.

C) Lise şehadetnamesi

D) Ahval ve ahlâkı şahsiyesi mazbut olduğuna dair polisten musaddak hüsnühal varakası

E) Terki tahsil ettiği, veya mektepten ihraç edildiği, veyahut mektebi ikmalden sonra memurin kanununun maddei mahsusası mucibince hükûmetin göstereceği mahallerde muayyen müddet hizmetten istinkâf ettiği takdirde hükûmetçe yapılan masarifi maa faiz nizamî tediyeye mecbur olduğu hakkında nümunesi veçhile Noterden musaddak kefaletname senedi.

F) — Dört adet vesika fotoğrafı.

4 — Kabul şeraitini haiz olanlardan taşradan talip olanların yol masrafı hükûmet tarafından tesviye olunacaktır. (Bunun için taliplerin yaptıkları masrafı gösterir evrakı müsbiteyi ibraz etmeleri lâzımdır.)

5 — Muavenete muhtaç talebeye cep harçlığı verilir.

Müzeler umum müdürlüğünden

Asarıatika Müzeleri Umum Müdürlüğü Dairesinin parka nâzır cihetindeki istinat duvarının yıkılmış olan aksamının tamiri için Müzeler Mimarlığında mevcut bulunan keşif ve şartnamesi veçhile kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiş ve 15 Eylûl 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te ihalesi mukarrer bulunmuş olduğundan taliplerin keşif ve şeraiti öğrenmek ve yapılacak tamiratı mahallen görmek üzere cumadan maada hergün Asarıatika Müzeleri Mimarlığına müracaat edebilirler. (4302)

Nafıa Vekâleti içme suyu Komisyonundan:

Komisyon Ankara'ya yirmi kilometre mesafedeki Elma dağında Seki pınarı denilen membadaki kaptaj ameliyesine müteallik imalâtı pazarlıkla münakasaya vazedilmiştir.

Pazarlık 1/9/932 tarihinde saat 16 da Ankara'da İçme Suyu komisyonu dairei mahsusasında icra kılınacaktır.

Pazarlığa dahil olabilmek için talipler bedeli keşfin yüzde7,5 nisbetinde olan 112.5 liralık teminatla, Ticaret odası vesikası ve iktidarı fennîlerini müş'ir vesaiki getirmelidirler.

Talipler bu husustaki proje ve şartnamei fennîyi komisyondan alabilirler. (4337)

Drülâceze Müdürlüğünden:

Nev'i inşaat	Bedeli keşfi Lira	Kr.
Etüv	1476	30
Mutbahta yapılacak tadilât, tamirat.	311	13
6 ıncı pavyonun 12 inci odasında banyo, eczahanede lâburatuvar inşası.	2172	56
Hastahane ve irdahane pencerelerine demir şası ve tel kafes inşası.	944	54

Balâda nevileri ve bedeli keşifleri yazılan inşaat, tadilât ve tamiratın kapalı zarf usulile münakasası 6 Eylûl 932 salı günü saat 14 te icra edilecektir. Taliplerin teminat akçelerile müesseseye müracaatları. (4148)

Heybeliada sanatoryomu baştabipliğinden:

Heybeliada sanatoryomu için alınacak olan elektrik motörlerile müteharrik çamaşır makineleri kapalı zarf ile münakasaya konulmuştur. Eylûlün yedinci Çarşamba günü öğleden sonra saat ikide Galatada Karamustafapaşa sokağında Sahil Sıhhiye Müdiriyetinde ihale edilecektir. Şartnameleri görmek için mezkûr Müdiriyet Levazımına müracaat edilmesi. (4091)

Istanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN

Alpullu Şeker Fabrikalarının yeni mahsul normal toz şekerinin yüz kiloluk bir çuvalı (36.75) otuz altı lira yetmiş beş kuruştur. Asgarî 10 çuvala kadar alınmak şartile her isteyene satılmağa başlanmıştır. Taşradan talep vukuunda derhal gönderilir. Bu takdirde malın bedelinin yüzde yirmisi sipariş vukuunda ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmelidir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Istanbul, Bahçekapı, 4 üncü Vakıf Han, 4 cü kat, Tel. 24470-79 Telgraf İstanbul Şeker.

Leylî ve Neharî Kız ve Erkek

İnkılâp Liseleri

Ana, İlk, Orta, Lise Kısımları

Müessisi: NEBİZADE HAMDİ

Resmî ders programlarını tamamen tatbik eder. İngilizce ve Fransızca tedrisatı ecnebi mekteplerine kat'iyyen ihtiyaç bırakmayacak derecededir. Çok kıymetli ve güzide muallimlerinden mürekkep bir talim heyetine maliktir. Ana ve babalar yavrularını İnkılâp Liselerine tam bir emniyet ve huzuru kalp ile teslim edebilirler. Lise mezunu gençlerin hayat sahasında hemen bir iş edinebilmeleri için bu sena meccanî olarak

TİCARET VE BANKACILIK KURLARI

da tertip edilecektir. İsteyenlere mufassal izahname gönderilir.

Mektep Nuruosmaniye'dedir. Telefon 20019

Türkiyenin en eski hususî mektebi: Nişantaşı'nda

Leylî neharî Kız ve erkek

Feyziye Lisesi

Tesis tarihi 1885

Yuva, İlk, Orta ve Lise kısımlarını muhtevidir. Kayıt için hergün Nişantaşı'nda Teşvikiye karakolu karşısındaki mektebe müracaat edilebilir. Bütün sınıflara kız talebe kabul olunur. Bu sene leylî ücretlerinde büyük tenzilât yapılmıştır. Talep vukuunda mekteb tarifesi takdim olunur. Tel. B. O. 4039

Saraçhanebaşında Münir Paşa konağında

Leylî Neharî - Ana - İlk - Orta - Lise - Kız - Erkek

Hayriye Liseleri

Maarif vekâleti celilesinin 5-4-932 tarih ve 18676 numaralı emrile bütün mekteplere tamim edildiği üzere resmî muadeleti tasdik edilmiş olan mektebimizde talebe kaydına başlanmıştır. Ecnebi lisanlarına ilk sınıflardan itibaren başlanır. Neharî talebe mektebin hususî otomobil ve otobüslerile nakledilir. Her gün saat 10 dan 17 ye kadar kayıt muamelesi yapılmaktadır. Talep vukuunda posta ile tarifname gönderilir. Tel 20530

Tarsus American College

Amerikan Erkek Lisesi

Tedrisat 4 Teş. Evelde başlar.

Tam devreli lise olduğu Maarif vekâletince tasdik edilmiştir.

Türkçe, İngilizce, Fransızca, San'at, Ticaret.

Leylî ücret 250 lira, Neharî ücret 50 liradır.

Kayıt muamelesi yapılmaktadır.

Leylî ve Neharî

Kız **Feyziati Lisesi** Erkek

Boğaziçi - Arnavutköy Çifte saraylarda

Ana sınıfı - İlk kısım - Orta ve Lise sınıfları

Kayıt muamelesine başlanmıştır.

Cumartesi, Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 10 dan 18 e kadar müracaat kabul edilir.

Telefon: Bebek 210

ROBERT KOLEC

Kolec kısmı - Mühendis kısmı

Sanayi kurları.

Her perşembe ve cuma günü saat 9 ilâ 12 arasında kayıt muamelesi yapılır.

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden:

Muhtelif renkler neşreden Tahlisiye işaret fişeklerile funyaların imali kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İdarede mahfuz nümunelerine tevfikan Türkiye dahilinde imali meşrut olan mevzuu bahis vesaiti tahlisiyenin 3 eylûl 932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te ihalesi icra kılınacağından imale talip olan fabrika sahiplerinin bu baptaki şartnamelerle resimleri görmek üzere Tahlisiye Umum Müdürlüğüne müracaatları (4015)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1200 ton kazan mayii mahruku: Kapalı zarfla münakasası 5 Eylûl 932 Pazartesi günü saat 14 de Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda mikdarı yazılı mayii mahrukun kapalı zarfla münakasası hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe talip olacakların da teminat mektuplarile birlikte münakasa gün ve saatinde Kasımpaşa'da Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (3999)

SEYRISEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI (ANKARA) 30 Ağustos salı 11 de

TRBZON POSTASI (KARADENİZ) 31 Ağustos çarşamba 18 de. Dönüşte Tireboluya da uğranılacaktır.

İZMİR - MERŞİN POSTASI (MERSİN) 31 Ağustos çarşamba 10 da Galata rıhtımından kalkarlar.

Laster Silbermann ve Şü.

DOYÇE LEVANT Linye

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları

Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam'dan limanmıza muvasalatı beklenen vapurlar

MACEDONIA vapuru limanımızda.
AVOLA vapuru 7 eylûle doğru
ALBANIA vapuru 10 eylûle doğru

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve Ibrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar

MACEDONIA vapuru limanımızda.
ALAYA vapuru 24-25 Eylüle doğru
TINOS vapuru 26-28 Eylûle doğru.

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar:

ALIMNIA vapuru 3-4 Eylûle doğru
NURENBERG vapuru 30-31 ağustosta tahmilde.
SPREE WALD vapuru 8-9 Eylûle doğru.

Fazla tafsilât için Galatada Ovakimyan hanında Laster Silbermann ve Şürekâsı vapur acentalığına müracaat. Telefon: Beyoğlu 44647-6.

Dr. TAŞÇİYAN

Zührevî ve bevlî hastalıklar tedavihanesi. Eminönü, Köprübaşı Reşadiye caddesi, Hüseyin efendi han.

HANIMEFENDI, SAMIMI HIFZISSIHHANIZ İÇİ

" LYSOL „ kullanınız. Bütün dünya doktorları; sar tuvalet ve banyoları için muntazaman "LYSOL „ tahzarının istimalini tavsiye ederler. " LYSOL „ mikropları imha, terlemenin fena kokularını izale muhatiyi tahriş etmez.

„Lysol"

MARQUE DEPOSÉE

Hamburg'ta SCHUELKE & MAYR A. G. tarafından imal olunmuştur. Umumî acentaları: İstanbul'da S. Jacoel mahdumları. Aşağı cins taklitlerinden sakınmalı ve unvanı ticarimizle alâmeti farikamızı hâmil olmıyan mümasil müstahzarları reddetmelidir.

Müzeler umum müdürlüğünd

Topkapı Sarayı Müzesi Hazine dairesi ile Bağdat köş ve Asarıatika müzesinde (Çinili Köşkte) yaptırılacak tam Müzeler Mimarlığında mevcut üç adet keşif ve şartnames hile alenî münakasaya vazedilmiş ve 15 Eylûl 932 tarihine dif perşembe günü de saat 16 da ihalesi mukarrer bulunm duğundan taliplerin ayrı ayrı bulunan keşif ve şeraiti öğre ve yaptırılacak tamiratı da mahallen görmek üzere cumada ada her gün Asarıatika Müzeleri Mimarlığına müracaat ey leri ilân olunur. (

Devlet Demiryolları idaresi ilânla

Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde Dil iskelesi civa 54,600 üçüncü kilometrede vaki taş ocağından çıkarılacak M3 Blokun kapalı zarfla münakasası 10 Eylûl 1932 cuma günü saat 15 te Ankara'da İdare Merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşadaki İdare veznelerinde ri beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (421

Kadıköy malmüdürlüğünden:

Fenerbahçe deniz hamamları ve set Gazino ve namazgâl mı kadım mahallin senevî 1500 lira bedeli icar ile Mühendis sim Bey ve şerikine ihale edilmiş ise de münakit mukavel kâmına riayet etmediğinden mukavelenin feshi ile yeniden zayedeye vaz ve taliplerin ihalei evveliyesi olan 8 Eylûl 932 hine müsadif perşembe günü saat 14 te malmüdürlüğünde teşekkil komisyona yüzde 7,5 teminat akçelerile müracaatla (41

Büyük Tayyare Piyangosu

13. cü tertip 2. ci keşide

11 Eylül 1932 dedir.

Büyük ikramiye 35,000 Liradır.

Ayrıca: 15,000, 10,000 Liralık büyük ikramiyeler ve 20,000 Liralık bi mükâfat vardır.

Heybeliada sanatoryomu baştabipliğinden:

Heybeliada sanatoryomundaki altmış yataklık pavyon mübayaa edilecek olan çatal, kaşık, tabak ve emsali 25 kalem ra edevatile 6 kalem tükürük hokkası, oturak oda derece ve alenî pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Eylûlün yedinci şamba günü öğleden sonra saat üçte Galatada Karamustafa sokağında SahilSıhhiye müdiriyetinde ihale edilecektir. Nün leri görmek üzere mezkûr müdiriyet levazımına müracaat ed si. (409